

๑๗๑
11/13
๑/๒๔๙๘๑
๒๕๔๐

**โครงการใหม่ในช่วงปรับแผนพัฒนาการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔)**

**โครงการหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา
Doctor of Science program in Development Strategy**

15 ก.ค. 2540

คณะสังคมศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสาร มศ.

SNU 327477

สารบัญ

หน้า

โครงการหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนา	1
ภาคผนวก ก (โครงร่าง) หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนา	
ภาคผนวก ข คำอธิบายความหมายของ "พุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนา"	
ภาคผนวก ค (โครงร่าง) ศูนย์ศึกษาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
ภาคผนวก ง (ร่างโครงการ) การประชุมระดับชาติ ครั้งที่ 1 เรื่อง พุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนา	

แบบฟอร์ม

สำหรับโครงการใหม่

ในช่วงการปรับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

-----

1. ชื่องาน/โครงการ หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา
Doctor of Science program in Development Strategy

2. ประเภทของโครงการ (โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) ที่ต้องการ)
 โครงการ/พัฒนางานเดิมที่มีอยู่แล้ว
 โครงการใหม่

3. โครงการนี้อยู่ในแผนงานใด (โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ต้องการ)
 แผนงานบริหาร
 แผนงานจัดการศึกษา
 แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
 แผนงานวิจัย
 แผนงานบริการทางวิชาการแก่สังคม
 แผนงานทำนุบำรุง ส่งเสริม ศิลปและวัฒนธรรม
 แผนงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
 แผนงานควบคุมโรคติดต่อ
 แผนงานอื่น ๆ (ระบุ).....

4. โครงการนี้สนองนโยบายการพัฒนาทางด้านการศึกษ เฉพาะระดับอุดมศึกษาด้านใดตามลำดับ (ให้ใส่ลำดับหมายเลขใน ( ) หน้าข้อความที่สนองนโยบายเฉพาะด้านมากที่สุดตามลำดับ)
- (2) 4.1 การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และความเป็นเลิศทางวิชาการ (Quality and Excellence)
  - (4) 4.2 การขยายโอกาสการเข้าสู่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา และความเท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Access and Equity)
  - (6) 4.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารอุดมศึกษา และระบบการตรวจสอบ (Efficiency an Accountability)
  - (1) 4.4 ความสอดคล้องของผลผลิตของอุดมศึกษากับความต้องการของสังคม ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพและทันการ (Relevance and Delivery)
  - (3) 4.5 การพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทย และการเปิดสู่ภูมิภาค (Internationalization and Regionalization)
  - (5) 4.6 ส่งเสริมภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการอุดมศึกษาและการใช้การบริหารจัดการแบบเอกชนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (Privatization and Corporatization)

5. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- 5.1 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 5.2 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

6. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งหมายถึงกลวิธีที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ประเทศชาติและประชาชน นับเป็นสิ่งจำเป็นที่บุคลากรระดับผู้วางแผนพัฒนาในกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และนำไปเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางสำหรับการกำหนดแผนต่าง ๆ

นอกจากนี้ ผู้บริหารระดับสูง และนักวิชาการทุกสาขา ตลอดจนประชาชนพลเมืองโดยทั่วไปของ ประเทศ ถ้าได้คำนึงถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาในการปฏิบัติภารกิจการทำงานในหน้าที่ของตน นอกจาก จะบรรลุเป้าหมายด้วยดีในงานนั้น ๆ ยังจะช่วยให้กระแสการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างสมบูรณ์ การพัฒนาประเทศโดยขาดหลักยุทธศาสตร์ที่ดีจะเป็นการก่อปัญหาแล้วร้ายตามมา ยากแก่การแก้ไขภายหลัง และเป็นการสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์ กรณีการพัฒนาที่ผิด เพราะขาดยุทธศาสตร์ที่ดีได้เกิดขึ้นทั่วไปในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ส่งผลให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และสุขภาพอนามัย จนเป็นที่วิตกกังวลกันอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน และประเทศไทยก็เป็นกรณีหนึ่งในจำนวนนี้

7. วัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของหลักสูตร

7.1 วัตถุประสงค์

7.1.1 เพื่อผลิตบุคลากรด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ตามความต้องการของ หน่วยงานราชการ และหน่วยงานนอกราชการ อันเป็นการเสริมความเข้มแข็งในการพัฒนาประเทศ

7.1.2 เพื่อผลิตนักวิชาการผู้จะคิดค้นและเผยแพร่ยุทธศาสตร์พัฒนา ให้กว้างขวางทั่วไปในสังคมไทย

7.1.3 เพื่อเป็นฐานสำหรับการค้นคว้าวิจัย และเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะกระทำโดยคณาจารย์ และนิสิตของหลักสูตรนี้

7.2 เจตนารมณ์ของหลักสูตร

โดยที่ผู้เรียนแต่ละรุ่นจะประกอบด้วย 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ ผู้ที่มาเรียนตามความต้องการของหน่วยงานเจ้าสังกัด ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และกลุ่มที่สองคือ ผู้ที่มาเรียนตามความต้องการของตนเอง หลักสูตรนี้จึงได้วางเจตนารมณ์ไว้ดังนี้

กลุ่มแรก เพื่อเป็นผู้สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติตามสายงานต้น สังกัดของตน โดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม ทั้งขณะเรียนและเมื่อจบการศึกษาแล้ว

กลุ่มที่สอง เพื่อเป็นผู้พร้อมที่จะใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการดำเนินงานพัฒนา ใด ๆ ซึ่งตนจะต้องรับผิดชอบตามวาระและโอกาส

ทั้งสองกลุ่ม เพื่อเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา และเป็นผู้ช่วยสร้างกระแสในสังคมไทย เกี่ยวกับการพัฒนาโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม

8. ระยะเวลาดำเนินงาน

เปิดรับนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 เป็นต้นไป โดยรับ 1 ปี เว้น 3 ปี รับรุ่นละ 10 - 40 คน ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและผลการคัดเลือกของผู้สมัคร

9. สถานภาพปัจจุบัน

9.1 1/ จำนวนอาจารย์ประจำและคุณวุฒิในปัจจุบัน

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	วุฒิสูงสุด	สาขา
1.	ศ.ดร.พจน์ สะเพียรชัย	ปริญญาเอก	การศึกษา
2.	ศ.ดร.เฉลียว บุรีภักดิ์	ปริญญาเอก	IDE
3.	ศ.ดร.ประเสริฐ วิทยาธัฐ	ปริญญาเอก	ภูมิศาสตร์
4.	รศ.ดร.ธารงศ์ อุดมไพจิตรกุล	ปริญญาเอก	เศรษฐศาสตร์
5.	รศ.ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี	ปริญญาเอก	พัฒนศึกษาาสตร์
6.	อ.ดร.อรรณพ โพธิ์สุข	ปริญญาเอก	IDE

9.2 2/ จำนวนอาจารย์พิเศษ

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	วุฒิสูงสุด	สาขา
1.	ดร. กระมล ทองธรรมชาติ	ปริญญาเอก	รัฐศาสตร์
2.	ศ.ดร. เกษม วัฒนชัย	ปริญญาเอก	แพทยศาสตร์
3.	ดร. ชัยอนันต์ สมุทวณิช	ปริญญาเอก	รัฐศาสตร์
4.	ศ.ดร. ประเวศ วะสี	ปริญญาเอก	แพทยศาสตร์
5.	ศ.ดร. ยงยุทธ ยุทธวงศ์	ปริญญาเอก	วิทยาศาสตร์
6.	ศ.ดร. สิบปนนท์ เกตุทัต	ปริญญาเอก	วิทยาศาสตร์
7.	ดร. เอกวิทย์ ฌ กลาง	ปริญญาเอก	การศึกษา
8.	ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล	ปริญญาเอก	รัฐศาสตร์
9.	ศ.ดร. จรรยา สุวรรณทัต	ปริญญาเอก	จิตวิทยา
10.	ดร. ชรรมรักษ์ การพิสิฐ	ปริญญาเอก	เศรษฐศาสตร์
11.	ศ.ดร. วิจิตร ศรีส้าน	ปริญญาเอก	บริหารการศึกษา
12.	ดร. ภาวิท วรพิพัฒน์	ปริญญาเอก	การศึกษา
13.	ศ.ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	ปริญญาเอก	เศรษฐศาสตร์

หมายเหตุ 1/, 2/ ยังมีอาจารย์ของมหาวิทยาลัยอีกหลายท่านที่มีคุณวุฒิ และประสบการณ์ ที่จะเข้าร่วมโครงการได้ ซึ่งจะติดต่อเมื่อพัฒนาหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว

10. เป้าหมาย/กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไปในช่วงแผน ๗ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

10.1 เป้าหมายจำนวนนักศึกษาใหม่ และผู้สำเร็จการศึกษในช่วงแผน ๗ 8

(n = จำนวนที่รับเข้าศึกษาแต่ละรุ่น)

รายการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.				
	2540	2541	2542	2543	2544
ปีที่ 1 รับนิสิตรุ่นที่ 1 เข้าเรียน		n_1			
ปีที่ 2 นิสิตรุ่นที่ 1 เรียน			n_1		
ปีที่ 3 นิสิตรุ่นที่ 1 เรียน				n_1	
ปีที่ 4 นิสิตรุ่นที่ 1 เรียน และจบ					<u>1/</u>
ปีที่ 5 รับนิสิตรุ่นที่ 2 เข้าเรียน					<u>2/</u>
ปีที่ 6 นิสิตรุ่นที่ 2 เรียน					<u>3/</u>
รวม		n_1	n_1	n_1	-
ผู้สำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	$n_1^{4/}$

หมายเหตุ 1/, 4/ = คาดว่าจำนวน n_1 จะจบหมดในปีนั้น แต่อาจตกค้างถึงปีต่อไปข้าง
ไม่เกิน 20 %

2/, 3/ = ดำเนินการต่อไปในช่วงแผน ๗ 9 หากผลการประเมินดีและสังคมยังมี
ความต้องการ

11. บุคลากร ที่ต้องการเพิ่มแต่ละปี (หน่วย : คน/อัตรา)

ประเภทบุคลากร	ปีงบประมาณ พ.ศ.				
	2540	2541	2542	2543	2544
ข้าราชการ					
- สาย ข. นักวิชาการการศึกษา (มีความรู้คอมพิวเตอร์)			1	-	-
- สาย ค. นักโสตทัศนูปกรณ์			1	-	-
- สาย ค. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป			1	-	-
ลูกจ้างประจำ (พนักงานพิมพ์ดีด)			1	-	-

12. ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง (หน่วย = ชั้น, ไร่, หลัง)

รายการ	มีอยู่ ปัจจุบัน	ปีงบประมาณ พ.ศ.				
		2540	2541	2542	2543	2544
- ใช้ห้องเรียนอาคาร 21 ชั้น - ห้องศูนย์เอกสาร 1 ห้อง - ห้องพักอาจารย์พิเศษ 1 ห้อง - ห้องสำนักงาน 1 ห้อง - ห้องเรียน 2 ห้อง - ห้องทรัพยากรทางการศึกษา ของหลักสูตร 1 ห้อง						

13. ประมาณการค่าใช้จ่าย (หน่วย : พันบาท)

หมวดรายจ่าย	ปีงบประมาณ พ.ศ.				
	2540	2541	2542	2543	2544
(จำแนกตามหมวดเงิน)					
หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ			248	260	280
หมวดค่าจ้างชั่วคราว ว่างบรายได้ของสาขาวิชา					
หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ			80	90	100
หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง					
- คอมพิวเตอร์พร้อมพริ้นเตอร์ 4 ชุด			220	-	-
- โต๊ะทำงานระดับ 3-6พร้อมเก้าอี้ 4ชุด			10	-	-
หมวดเงินอุดหนุน					
- โครงการวิจัย			120	150	180
หมวดรายจ่ายอื่น					
- โครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการ			200	250	250
รวม			878	750	810

14. แผนดำเนินงานโดยสรุป

สำหรับรุ่นแรก (รับปีการศึกษา 2541) จะเรียนเป็นภาคพิเศษ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนที่มีตำแหน่งระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ผู้จบการศึกษาจะกลับไปใช้

เอกสาร มศว

ยุทธศาสตร์เพื่อวางแผนพัฒนาประเทศในสายงานของตน รุ่นแรกประมาณ 40 คน จะจบในปีการศึกษา พ.ศ. 2544

15. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

15.1 ผลทางตรง

- 1) สนองความต้องการกำลังคนของประเทศโดยเฉพาะหน่วยราชการระดับกรมและกระทรวง ซึ่งต้องการนักวางแผนและนักบริหารที่มีความรู้ยุทธศาสตร์การพัฒนา
- 2) สนองความต้องการยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านต่าง ๆ ของประเทศ โดยที่กระบวนการเรียนและการวิจัยในโครงการนี้จะผลิตยุทธศาสตร์สำคัญ ๆ นามาเผยแพร่

15.2 ผลทางอ้อม

- 1) เริ่มศรัทธาของการที่บัณฑิตศึกษาเพิ่มความสอดคล้อง (Rlevance) ของตนต่อความต้องการของสังคมไทยในยุคพัฒนาและโลกาภิวัตน์
- 2) เริ่มสร้างกระแสความสนใจและความรอบรู้ในสังคมไทย เรื่องการพัฒนาโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่ดี ทั้งระดับมหภาคและจุลภาค

16. โครงการนี้ได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน เมื่อ

ภาคผนวก ก

**(โครงร่าง) หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขายุทธศาสตร์การวิจัย**

(โครงการ)

หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขายุทธศาสตร์การพัฒน

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

---

1. **ชื่อหลักสูตร** หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒน
Doctor of Science Program in Development Strategy

2. **ชื่อปริญญา**

2.1 ชื่อเต็ม

2.1.1 วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒน

2.1.2 Doctor of Science (Development Strategy)

2.2 ชื่อย่อ

2.2.1 วท.ด. (ยุทธศาสตร์การพัฒน)

2.2.2 D.Sc. (Development Strategy)

3. **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

3.1 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.2 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. **ปรัชญาและ/หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร**

4.1 ปรัชญา เหตุผล และความจำเป็น

ยุทธศาสตร์การพัฒน ซึ่งหมายถึงกลวิธีที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ประเทศชาติและประชาชน นับเป็นสิ่งจำเป็นที่บุคลากรระดับผู้วางแผนพัฒนาในกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และนำไปเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวทางสำหรับการกำหนดแผนต่าง ๆ นอกจากนั้น ผู้บริหารระดับสูง และนักวิชาการทุกสาขา ตลอดจนประชาชนพลเมืองโดยทั่วไปของประเทศ ถ้าได้คำนึงถึงยุทธศาสตร์การพัฒนในการปฏิบัติภารกิจงานในหน้าที่ของตน นอกจากจะบรรลุเป้าหมายด้วยดีในงานนั้น ๆ ยังจะช่วยให้กระแสการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างสมบูรณ์

การพัฒนาประเทศโดยขาดหลักยุทธศาสตร์ที่ดีจะเป็นการก่อปัญหาเลวร้ายตามมา ยากแก่การแก้ไขภายหลัง และเป็นการสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์ กรณีการพัฒนาที่ผิดเพราะขาดยุทธศาสตร์ที่ดีได้เกิดขึ้นทั่วไปในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ส่งผลให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และสุขภาพอนามัย จนเป็นที่วิตกกังวลกันอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน และประเทศไทยก็เป็นที่หนึ่งในจำนวนนี้

เฉพาะในประเทศไทยเอง ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่มีการค้นพบแล้วและยังไม่ได้รับการศึกษาทำความเข้าใจอย่างท่องแท้หรือเผยแพร่ในวงกว้าง มีอยู่หลายประการ เช่น หลักการพัฒนาจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันก็มีความขาดแคลนยุทธศาสตร์การพัฒนาหลายเรื่อง ซึ่งรอคอยการค้นคว้าให้พบ ทั้งนี้เพราะเรายังขาดการสร้างนักยุทธศาสตร์การพัฒนาที่จะเป็นผู้นำด้านนี้อย่างจริงจัง หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านนี้โดยตรงแทบจะกล่าวได้ว่าไม่มีเลย เท่าที่มีการศึกษาเรื่องการพัฒนาอยู่บ้างก็ศึกษาในลักษณะที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า "What" และ "How" แต่ไม่ใช่ "How to" อย่างเช่นที่หลักสูตรนี้กำลังจะทำ

ประเทศไทยจะดำรงอยู่อย่างสง่า และก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคงเทียมมาเทียมมาพร้อมกับอารยประเทศ ประชาชนทั้งมวลจะต้องมีส่วนร่วมในกระแสการพัฒนาโดยมียุทธศาสตร์ที่ดี ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นรีบด่วนที่ต้องมีโครงการบัณฑิตศึกษา สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าและฝึกอบรมบุคลากรระดับสูงของหน่วยงานต่าง ๆ และเพื่อเผยแพร่หลักวิชาดังกล่าวสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง

4.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4.2.1 เพื่อผลิตบุคลากรด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ตามความต้องการของหน่วยราชการ และหน่วยงานนอกราชการ อันเป็นการเสริมความเข้มแข็งในการพัฒนาประเทศ

4.2.2 เพื่อผลิตนักวิชาการผู้จะคิดค้นและเผยแพร่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาให้กว้างขวางทั่วไปในสังคมไทย

4.2.3 เพื่อเป็นฐานสำหรับการค้นคว้าวิจัย และเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะกระทำโดยคณาจารย์ และนิสิตของหลักสูตรนี้

4.3 เจตนารมณ์สำหรับแต่ละกลุ่มผู้เรียน

โดยที่ผู้เรียนแต่ละรุ่นจะประกอบด้วย 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ ผู้ที่มาเรียนตามความต้องการของหน่วยงานเจ้าสังกัด ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และกลุ่มที่สองคือ ผู้ที่มาเรียนตามความต้องการของตนเอง หลักสูตรนี้จึงได้วางเจตนารมณ์ไว้ดังนี้

กลุ่มแรก เพื่อเป็นผู้สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติตามสายงานต้นสังกัดของตน โดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม ทั้งขณะเรียนและเมื่อจบการศึกษาแล้ว

กลุ่มที่สอง เพื่อเป็นผู้พร้อมที่จะใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการดำเนินงานพัฒนาใด ๆ ซึ่งตนจะต้องรับผิดชอบตามวาระและโอกาส

ทั้งสองกลุ่ม เพื่อเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา และเป็นผู้ช่วยสร้างกระแสในสังคมไทย เกี่ยวกับการพัฒนาโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม

5. กำหนดการเปิดสอน

เริ่มรับนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2541

6. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์สมัครเข้าศึกษา

หลักสูตรนี้รับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง และคณะกรรมการประจำหลักสูตรพิจารณาแล้ว เห็นควรรับเข้าศึกษา ดังนี้

- 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ที่มีผลการเรียนดี หรือ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีเด่น และ
- 2) เป็นผู้สมัครตามความต้องการของหน่วยงาน ภาครัฐหรือภาคเอกชน หรือ เป็นผู้สมัครตามความต้องการของตนเอง

7. การรับสมัครและการคัดเลือก

มหาวิทยาลัยจะประกาศรับสมัครสำหรับแต่ละรุ่นประมาณเดือนสิงหาคม ของปีก่อนหน้าปีที่จะเริ่มศึกษา โดยมีแบบใบสมัคร 2 แบบ ดังนี้

- 1) แบบใบสมัครสำหรับผู้ยื่นสมัครตามความต้องการของหน่วยงาน
- 2) แบบใบสมัครสำหรับผู้ยื่นสมัครตามความต้องการของตนเอง

มหาวิทยาลัยจะรับยื่นใบสมัครประมาณเดือนกันยายน และจะประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้าสอบคัดเลือกประมาณเดือนพฤศจิกายนของปีเดียวกัน

การคัดเลือก ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

- 1) การตรวจสอบคุณสมบัติ
- 2) การสอบคัดเลือก

หลักเกณฑ์การคัดเลือกโดยละเอียดสำหรับแต่ละรุ่นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประจำ

หลักสูตรจะกำหนด

การสอบคัดเลือกจะมีขึ้นในประมาณเดือนธันวาคมของปีเดียวกัน

มหาวิทยาลัยจะประกาศผลการคัดเลือก และรายชื่อผู้มีสิทธิ์ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามหลักสูตรนี้ประมาณเดือนมกราคมของปีถัดไป ซึ่งเป็นปีจะเริ่มศึกษา

8. ระบบการศึกษา

8.1 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ ใช้แบบหน่วยกิต

8.2 การจัดการเรียนการสอน อาจจัดเป็นภาคปกติ หรืออาจจัดเป็นภาคพิเศษก็ได้

ตามที่มหาวิทยาลัยจะกำหนดสำหรับแต่ละรุ่นที่รับเข้าศึกษา

8.3 สำหรับรุ่นแรกซึ่งจะรับเข้าศึกษาในปีการศึกษา พ.ศ. 2541 จะจัดเป็นภาคพิเศษเพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนจากหน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชน อันเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรนี้ ได้มาเรียนโดยไม่ต้องละทิ้งหน้าที่การงาน

9. ระยะเวลาในการศึกษา

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2536 ข้อ 8 ดังนี้

ข้อ 8 กำหนดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

8.3 หลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 3 ภาคเรียน และอย่างมากสำหรับนิสิตวุฒิเริ่มต้นต่างกัน ดังนี้

8.3.1 นิสิตวุฒิปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่า ไม่เกิน 8 ปีการศึกษา

8.3.2 นิสิตวุฒิปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่า ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

10. การลงทะเบียนเรียน

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต พ.ศ. 2536 หมวด 4 การลงทะเบียน ดังนี้

ข้อ 17 การลงทะเบียนเรียนรายวิชา

17.1 กำหนดวัน และวิธีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาในแต่ละภาคเรียนให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

17.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาจะสมบูรณ์ต่อเมื่อนิสิตได้ชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาเรียบร้อยแล้ว ภายในกำหนดเวลาตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

17.3 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในภาคเรียนใด ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคเรียนนั้นเป็นจำนวนหน่วยกิตไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

17.4 นิสิตที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยสมบูรณ์ในภาคเรียนใดภายในกำหนดเวลาตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย จะไม่มีสิทธิเรียนในภาคเรียนนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษ จากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา โดยสมบูรณ์ภายใน 2 สัปดาห์ นับจากวันเปิดภาคเรียน

17.5 นิสิตต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการเลือกเรียนวิชาใด ๆ ในแต่ละภาคเรียนก่อนการลงทะเบียนเรียนรายวิชา ถ้ารายวิชาในหลักสูตรมีข้อกำหนดว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน หรือมีบูรพวิชา นิสิตต้องเรียน และสอบได้รายวิชาหรือบูรพวิชาที่กำหนดไว้ก่อนจึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นได้

17.6 จำนวนหน่วยกิตแต่ละภาคเรียน

17.6.1 นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนเรียนรายวิชาแต่ละภาคเรียนตามสภาพนิสิต

ดังนี้

17.6.1.1 นิสิตภาคปกติต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา และ/หรือ
ปริญญาไม่ต่ำกว่า 6 หน่วยกิต และไม่เกิน 15 หน่วยกิต การลงทะเบียนเรียนต่ำกว่า 6 หน่วยกิต
อาจทำได้เฉพาะในภาคฤดูร้อน หรือภาคเรียนที่นิสิตจะเรียนรายวิชาครบตามหลักสูตร

17.6.1.2 นิสิตภาคพิเศษจะลงทะเบียนเรียนรายวิชา และ/หรือ
ปริญญานิพนธ์ได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในภาคเรียนปกติ และไม่เกิน 6 หน่วยกิต ในภาคฤดูร้อน

17.6.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาและปริญญานิพนธ์ที่มีจำนวนหน่วยกิต
น้อยหรือมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 17.6.1 ให้อยู่ในดุลพินิจของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

17.6.3 นิสิตที่จะลงทะเบียนเรียนรายวิชาสองวิชาเอกหรือสองสาขา
มีสิทธิลงทะเบียนเรียนรายวิชาตามหลักสูตรทั้งสองวิชาเอกหรือสองสาขานั้นรวมกันแล้วต้องมีจำนวน
หน่วยกิต แต่ละภาคเรียนตาม ข้อ 17.6.1 หรือ สองสาขานั้น รวมกันแล้วต้องมีจำนวนหน่วยกิต
แต่ละภาคเรียนตามข้อ 17.6.1

17.7 ในกรณีที่มีความจำเป็น คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตภาคปกติไปลง
ทะเบียนเรียนรายวิชาบางวิชาที่จัดสำหรับนิสิตภาคพิเศษได้ตามการเสนอขอของคณะกรรมการ
บริหารหลักสูตร ทั้งนี้ นิสิตต้องชำระค่าลงทะเบียนเรียนวิชานั้น เช่นเดียวกับนิสิตภาคพิเศษแต่นิสิต
ภาคพิเศษจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่จัดสำหรับนิสิตภาคปกติมิได้

ข้อ 18 การลงทะเบียนเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต (audit)

18.1 การลงทะเบียนเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต หมายถึงการลง
ทะเบียนรายวิชา โดยไม่นับหน่วยกิตรวมเข้าในจำนวนหน่วยกิตในภาคเรียน และจำนวน
หน่วยกิตตามหลักสูตร ไม่บังคับว่าให้นิสิตสอบ และไม่มีผลการเรียนแจ้ง

18.2 นิสิตจะลงทะเบียนเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตได้ต่อเมื่อได้รับ
ความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น โดยต้องชำระค่าหน่วยกิตตามระดับของวิชาที่
เรียน และให้นิสิตระบุลงในบัตรลงทะเบียนเรียนด้วยว่าเป็นการลงทะเบียนเรียนวิชาเป็นพิเศษ
โดยไม่นับหน่วยกิต

18.3 ให้นำแผนทะเบียนลงในระเบียบ (record) ต้องช่องผลการเรียน
รายวิชาที่เรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตนั้นว่า "AUD" เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า
ร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้นเท่านั้น

ข้อ 19 การขอลอน ขอเพิ่ม หรือของดรายวิชาที่จะเรียน

19.1 การขอลอน ขอเพิ่ม หรือของดรายวิชาที่จะเรียนต้องได้รับความยินยอมจากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

19.2 การขอลอนหรือขอเพิ่มรายวิชาที่จะเรียนต้องกระทำภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคเรียนปกติ หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อ 17.5 และ 17.6

19.3 การของดเรียนรายวิชาใดต้องกระทำภายในสัปดาห์ที่ 9 ของภาคเรียนปกติหรือภายในสัปดาห์ที่ 3 ของภาคฤดูร้อน

19.4 การของดเรียนรายวิชาใดภายหลังจากกำหนดเวลาในข้อ 19.3 จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะของดทุกรายวิชาในภาคเรียนนั้นซึ่งนี้ต้องได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ก่อนวันสอบไล่วันแรกประจำภาคเรียนเป็นเวลา 2 สัปดาห์สำหรับ ภาคเรียนปกติและ 1 สัปดาห์สำหรับภาคฤดูร้อน

ข้อ 20 การขอลอนคืนค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชา

20.1 รายวิชาใดที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศงดการเรียนการสอนทั้งภาคเรียน นิสิตผู้ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นมีสิทธิขอลอนคืนค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชาดังกล่าวได้เต็มจำนวน

20.2 นิสิตที่ขอลอนรายวิชาใดภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคเรียนปกติ หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน มีสิทธิขอลอนคืนค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นได้เต็มจำนวน

20.3 นิสิตที่ของดเรียนรายวิชาภายหลังจากกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อ 20.2 ไม่มีสิทธิขอลอนคืน ค่าลงทะเบียนเรียน

ข้อ 21 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนิสิต

21.1 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนชำระค่าบำรุงมหาวิทยาลัย ค่าบำรุงห้องสมุด ค่าบำรุงคอมพิวเตอร์ และค่าธรรมเนียมอื่นที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทุกภาคเรียนปกติเพื่อรักษาสภาพนิสิตจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

21.2 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนิสิตให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน สัปดาห์ที่ 3 นับจากวันเปิดภาคเรียนปกติ หรือภายในสัปดาห์ที่ 1 นับจากวันเปิดภาคฤดูร้อน

ข้อ 22 การลาพักการเรียน

22.1 นิสิตอาจยื่นคำร้องขออนุมัติลาพักการเรียนต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยได้ ในกรณีต่อไปนี้

22.1.1 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักเรียนระหว่างประเทศ หรือได้รับทุนอื่นใด ซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นควรสนับสนุน

22.1.2 เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินกว่าร้อยละ 20 ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคเรียนนั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการ หรือสถานพยาบาลของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ซึ่งเป็นของเอกชน ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

22.1.3 เมื่อนิสิตมีความจำเป็นส่วนตัว อาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ถ้าได้เรียนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

22.2 การลาพักการเรียน นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยเร็วที่สุด ภายในสัปดาห์ที่สามของภาคเรียนที่ลาพักการเรียน และให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติและแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

22.3 การลาพักการเรียนให้อนุมัติได้ครั้งละไม่เกิน 1 ภาคเรียน ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นต้องขอลาพักการเรียนต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอลาพักใหม่

22.4 ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน ให้นับระยะเวลาที่ลาพักรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาด้วย

22.5 ในระหว่างที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน นิสิตต้องชำระเงินค่าบำรุงมหาวิทยาลัยและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เพื่อรักษาสภาพนิสิต มิฉะนั้นจะถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัย

22.6 นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน เมื่อจะกลับเข้าเรียนต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าเรียนต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันเปิดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ และให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

ข้อ 23 การลาออก นิสิตที่ประสงค์จะลาออกจากความเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยฯ ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา และประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร การลาออกจะมีผลสมบูรณ์เมื่อนิสิตได้รับอนุมัติให้ลาออก

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

11.1 การวัดผล เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีบัณฑิตพ.ศ. 2536 หมวด 5

ข้อ 24 การมีสิทธิเข้าสอบ นิสิตต้องมีเวลาเรียนรายวิชาหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น จึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น

ข้อ 25 ระบบการให้คะแนนการเรียนรายวิชา

25.1 ระบบการให้คะแนนของแต่ละรายวิชา ให้กระทำเป็นแบบระดับชั้น ซึ่งมีความหมายและค่าระดับชั้น ดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย	ค่าระดับชั้น
A	ดีเยี่ยม	4.0
B ⁺	ดีมาก	3.5
B	ดี	3.0
C ⁺	ดีพอใช้	2.5
C	พอใช้	2.0
D ⁺	อ่อน	1.5
D	อ่อนมาก	1.0
E	ตก	0.0

เอกสาร มศ ๖

25.2 นอกจากการให้คะแนนเป็นแบบระดับชั้น ตามข้อ 25.1 แล้ว ยังอาจประเมินผลการเรียนรายวิชาโดยไม่มีค่าระดับชั้น ได้ดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย
S	ผลการเรียนเป็นที่พอใจ (satisfactory)
U	ผลการเรียนไม่เป็นที่พอใจ (unsatisfactory)
I	การประเมินผลยังไม่สมบูรณ์ (incomplete)
W	การงดเรียนโดยได้รับอนุมัติ (withdrawal)
AUD	การลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต (audit)

25.3 การให้ E ให้กระทำในกรณีต่อไปนี้ด้วย

25.3.1 นิสิตขาดสอบประจำภาคเรียนโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

25.3.2 นิสิตมีเวลาเรียนไม่ครบตามเกณฑ์ในข้อ 24

25.3.3 นิสิตทุจริตในการสอบ

25.3.4 นิสิตที่ได้รับการให้คะแนนระดับชั้น I แต่มิได้ดำเนินการขอ

ประเมินผลเพื่อแก้ระดับชั้น I ให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนถัดไปที่นิสิตมีสิทธิลงทะเบียน

25.4 การให้ S กระทำได้ในการให้คะแนนรายวิชาเรียนที่ไม่นับหน่วยกิตหรือในรายวิชาเรียนที่นิสิตลงทะเบียนเรียนเกินจากจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และผลการเรียนในรายวิชานั้นเป็นที่พอใจของอาจารย์ผู้สอน

25.5 การให้ U กระทำได้ตามข้อ 25.4 แต่ผลการเรียนรายวิชานั้นไม่เป็นที่พอใจของอาจารย์ผู้สอน

25.6 การให้ I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

25.6.1 นิสิตมีเวลาเรียนครบตามเกณฑ์ในข้อ 24 แต่มิได้สอบเพราะป่วย หรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

25.6.2 อาจารย์ผู้สอนและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรหรือผลการศึกษา เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษารายวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์โดยมิใช่เป็นความ

ผลของนิสิตที่ได้รับการให้คะแนนระดับชั้น I จะต้องดำเนินการขอรับการประเมินผลเพื่อเปลี่ยนระดับชั้น I ให้เสร็จสิ้นเพื่อให้อาจารย์ผู้สอนรายงานผลการประเมินได้ภายในภาคเรียนถัดไปที่นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนเรียน หากพ้นกำหนดดังกล่าวมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนคะแนนระดับชั้น I เป็น E โดยอัตโนมัติ

25.7 การให้ W ในรายวิชาใดจะกระทำในกรณีต่อไป

25.7.1 นิสิตได้รับอนุมัติให้คงเรียนรายวิชานั้นตามข้อ 19.3 หรือ 19.4

25.7.2 นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนตามข้อ 22

25.7.3 นิสิตถูกสั่งพักการเรียนในภาคเรียนนั้น

25.7.4 นิสิตได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้เปลี่ยนคะแนน

ระดับชั้น I ที่นิสิตได้รับตาม ข้อ 25.6.1 และครบกำหนดเวลาของการเปลี่ยนคะแนนระดับชั้น I แล้วแต่การป่วยหรือเหตุอันพ้นวิสัยยังไม่สิ้นสุด

25.8 การให้ AUD ในรายวิชาใดจะกระทำในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตตามข้อ 18

ข้อ 26 การประเมินผลการสอบพิเศษตามข้อกำหนดของหลักสูตร นอกจากการศึกษารายวิชาแล้ว นิสิตต้องสอบพิเศษต่าง ๆ ตามข้อกำหนดของหลักสูตรได้แก่ การสอบภาษา (language examination) การสอบประมวลความรู้ (comprehensive examination) และการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญาโท (thesis & dissertation oral examination) การประเมินประเมินผลการสอบพิเศษดังกล่าว ให้กระทำเป็นแบบระดับชั้น ดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย
PD	ผ่านอย่างยอดเยี่ยม (pass with distinction)
P	ผ่าน (pass)
F	ไม่ผ่าน (fail)

ข้อ 27 การประเมินคุณภาพปริญญาโท การประเมินคุณภาพปริญญาโท ซึ่งรวมทั้งกระบวนการทำปริญญาโท และตัวปริญญาโท ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญาโท โดยมีประธานกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท เป็นประธาน การประเมินให้กระทำหลังจากนิสิตสอบปากเปล่าปริญญาโทผ่านแล้ว และกระทำแบบระดับชั้น ดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย
Excellent	ดีเยี่ยม
Good	ดี
Pass	ผ่าน
Fail	ไม่ผ่าน

ข้อ 28 การนับจำนวนหน่วยกิต และการคำนวณค่าระดับชั้นเฉลี่ย

28.1 การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับชั้นเฉลี่ยให้นับจากรายวิชาที่มีการประเมินผลการศึกษามีค่าระดับชั้นในกรณีที่ไม่ติดลงทะเบียนเรียนซ้ำ หรือเรียนแทนในรายวิชาใดให้นับจำนวนหน่วยกิต และค่าระดับชั้นที่ได้ไปใช้ในการคำนวณหาค่าระดับชั้นเฉลี่ยด้วย

28.2 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมเพื่อให้ครบตามจำนวนที่กำหนดในหลักสูตรให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

28.3 ค่าระดับชั้นเฉลี่ยรายภาคเรียน ให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตในภาคเรียนนั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละวิชาเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตของภาคเรียนนั้น

28.4 ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงภาคเรียนสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละรายวิชาที่เรียนทั้งหมดตามข้อ 28.1 เป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด

28.5 ในภาคเรียนที่นิสิตได้ I ให้คำนวณค่าระดับชั้นเฉลี่ยรายภาคเรียนนั้น โดยนับเฉพาะรายวิชาที่ไม่ได้ I เท่านั้น

ข้อ 29 การเรียนซ้ำหรือเรียนแทน นิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำรายวิชาบังคับที่สอบได้ C+ หรือต่ำกว่า หรือจะเลือกเรียนวิชาอื่นในหมวดเดียวกันและมีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงแทนกันได้ โดยให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยก่อนจะลงทะเบียนเรียน

ข้อ 30 การทุจริตในการสอบ นิสิตที่ทำการทุจริตด้วยประการใด ๆ ก็ตามเกี่ยวกับการสอบทุกชนิด มหาวิทยาลัยอาจสั่งให้

- 30.1 ตกในรายวิชานั้น หรือ
- 30.2 ตกในรายวิชานั้น และพักการเรียนในภาคเรียนถัดไป หรือ
- 30.3 พ้นจากสภาพนิสิต

ข้อ 31 การพ้นจากสภาพนิสิต

นิสิตจะต้องพ้นจากสภาพนิสิตในกรณีต่อไปนี้

- 31.1 ได้รับความผิดจากคณะนิติบัณฑิตวิทยาลัยให้ลาออก ตามข้อ 23
- 31.2 ถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยในกรณีดังต่อไปนี้
  - 31.2.1 ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตาม

ข้อ 17.3ล

- 31.2.2 เมื่อพ้นกำหนดเวลา 1 ภาคเรียนแล้ว ไม่ชำระเงินเพื่อรักษา

สภาพนิสิตตามข้อ 21

- 31.2.3 ขาดคุณสมบัติคุณสมบัติตามข้อ 9 อย่างไม่อย่างหนึ่ง
- 31.2.4 เมื่อผลการศึกษารายวิชาได้ต่ำกว่าระดับชั้น B รวมกันเกิน 8

หน่วยกิต

- 31.2.5 สอบประมวลความรู้ 3 ครั้ง แล้วยังไม่ผ่าน
- 31.2.6 เป็นนิสิตทดลองศึกษาตามข้อ 12.2.2 มีค่าระดับชั้นเฉลี่ย

ภาคเรียนแรกต่ำกว่า 3.00

- 31.2.7 ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาตามข้อ 8 หรือได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 หรือได้ผลการประเมินคุณภาพปริญญาโท ระดับชั้น

Fail

- 31.2.8 ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ
- 31.2.9 มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงขณะที่เป็นนิสิต
- 31.2.10 ทำผิดระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างร้ายแรง

11.2 การสำเร็จการศึกษา เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2536 ข้อ 35 ดังนี้

ข้อ 35 การขอรับปริญญา

35.1 ในภาคเรียนใดที่นิสิตคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาให้ยื่นคำร้องขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่บัณฑิตวิทยาลัย

35.2 นิสิตจะขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรได้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

35.2.1 มีเวลาเรียนที่มหาวิทยาลัยนี้ไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียน

35.2.2 สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตร

35.2.3 ได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมของรายวิชาไม่ต่ำกว่า 3.00

35.2.4 สอบภาษาได้ หรือได้รับยกเว้นตามข้อ 32.4

35.2.5 สอบประมวลความรู้ได้

35.2.6 ทบทวนนิพนธ์ผ่านตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย และสอบ

ปากเปล่าเกี่ยวกับนิพนธ์ได้

35.2.7 ส่งนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

12. อาจารย์ผู้ทำการสอน

12.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

12.2 อาจารย์พิเศษ

-----

13. จำนวนที่รับ

จำนวนสูงสุดและต่ำสุดที่รับเข้าเรียนแต่ละรุ่น จะขึ้นอยู่กับการศึกษาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสำหรับรุ่นนั้น ๆ ทั้งนี้เพราะคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงสภาพความต้องการของสังคมและความพร้อมของมหาวิทยาลัยเองด้วย

สำหรับรุ่นที่ 1 จะกำหนด ดังนี้คือ จำนวนรับเข้าเรียนมากที่สุดไม่เกิน 40 คน โดยพิจารณาถึงขนาดของชั้นเรียนที่ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ทางความคิดต่อกันได้ทั่วถึง และกำลังอาจารย์ที่จะแนะนำและควบคุมทำปริญญานิพนธ์ได้เพียงพอ จำนวนดังกล่าวอันที่จริงยังไม่เพียงพอ กับความต้องการกำลังคนประเภทและระดับนี้ในหน่วยงานภาครัฐการและเอกชน ในยุคที่ประเทศต้องการพัฒนาอย่างรวดเร็ว แต่จำนวนที่มากกว่านี้จะทำให้การดำเนินงานไม่สะดวก และด้วยคุณภาพ ส่วนจำนวนรับเข้าเรียนน้อยที่สุดไม่น้อยกว่า 10 คน เพราะการสอนต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่ง ซึ่งต้องมีค่าตอบแทนจะทำให้ไม่คุ้มค่าใช้จ่าย เว้นแต่จะมีแหล่งทรัพยากรคน และเงินที่เพียงพอ

จำนวนนิสิตในหลักสูตร

จำนวนนิสิตในหลักสูตรแต่ละปี จะเป็นดังนี้

ตาราง 1 จำนวนนิสิตในหลักสูตรแต่ละปี เมื่อ n = จำนวนรับเข้าเรียน

จำนวนนิสิต	ปี กศ. 2541	ปี กศ. 2542	ปี กศ. 2543	ปี กศ. 2544	ปี กศ. 2545	ปี กศ. 2546	ปี กศ. 2547	ปี กศ. 2548
เข้าใหม่	n_1	-	-	-	n_2	-	-	-
กำลังศึกษา	n_1	n_1	$\frac{3n_1}{4}$	-	n_2	n_2	$\frac{3n_2}{4}$	-
จบการศึกษา	-	-	$\frac{n_1}{4}$	$\frac{3n_1}{4}$	-	-	$\frac{n_2}{4}$	$\frac{3n_2}{4}$

14. สถานที่และอุปกรณ์การสอน

14.1 สถานที่

14.1.1 ภาคทฤษฎี ใช้สถานที่ -----

14.1.2 ภาคสนาม ใช้สถานที่ -----

14.2 อุปกรณ์การสอน

-----

15. ห้องสมุด

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีตำรา วารสาร และเอกสารทางวิชาการทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 5,000 เล่ม และมีโครงการที่จะจัดหาเพิ่มขึ้นอีก

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้ขอความร่วมมือในการให้หนังสือและอาจารย์ใช้ห้องสมุดสถาบันอื่น ๆ เช่น ห้องสมุด AUA, UNESCO, British Council และหอสมุดของสถาบันระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ

16. งบประมาณ

16.1 ใช้งบประมาณปกติของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

16.2 ใช้งบเงินนอกราชการ ซึ่งได้จากการบริจาคสนับสนุน ประมาณปีละ 300,000 บาท เพื่อเป็นค่าตอบแทนอาจารย์ผู้สอน และค่าปฏิบัติกิจกรรมนอกสถานที่

17. หลักสูตร

(1) จำนวนหน่วยกิตรวม

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต

(2) โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนา 30 หน่วยกิต

หมวดที่ 2 ปริญญาโท 48 หน่วยกิต

(3) รายวิชา

หมวดที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนา

- รายวิชาที่ 1.1 ทฤษฎีสำหรับสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนา 3(3-0)
Theories for Constructing Development Strategy
- รายวิชาที่ 1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ 3(3-0)
Economic Development strategy
- รายวิชาที่ 1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม 3(3-0)
Social Development Strategy
- รายวิชาที่ 1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการปกครอง 3(3-0)
Political and Governmental Development Strategy
- รายวิชาที่ 1.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3(3-0)
Science and Technology Development Strategy
- รายวิชาที่ 1.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านระหว่างประเทศ 3(3-0)
International Development Strategy
- รายวิชาที่ 1.7 ทฤษฎีสำหรับวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3(3-0)
Theories for Strategic Planning
- รายวิชาที่ 1.8 ฝึกปฏิบัติวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3(1-2)
Practicum in Strategic Planning
- รายวิชาที่ 1.9 ฝึกปฏิบัติดำเนินการแผนเชิงยุทธศาสตร์ 3(1-2)
Practicum in Strategic Plan Implementation
- รายวิชาที่ 1.10 ประเด็นการพัฒนาในยุคปัจจุบัน 3(3-0)
Current Development Issues
- รายวิชาที่ 1.11 สัมมนานักยุทธศาสตร์การพัฒนา I 0(2-0)
Seminar of Development Strategy I

รายวิชาที่ 1.12 สัมมนานักยุทธศาสตร์การพัฒนา II 0(2-0)
Seminar of Development Strategy II

หมวดที่ 2 ปรินญาณินพนธ์

รายวิชาที่ 2.1 การออกแบบการค้นคว้าวิจัย 3(3-0)
Research Design

รายวิชาที่ 2.2 สถิติเพื่อการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล 3(3-0)
Statistics for Data collection and Analysis

รายวิชาที่ 2.3 การวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนา 3(3-0)
Development Strategies Research

รายวิชาที่ 2.4 ฝึกปฏิบัติเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย 3(1-2)
Practicum in Research Data Collection

รายวิชาที่ 2.5 ฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย 3(1-2)
Practicum in Research Data Analysis

รายวิชาที่ 2.6 ฝึกปฏิบัติเขียนรายงานวิจัย 3(1-2)
Practicum in Research Report Write-up

รายวิชาที่ 2.7 ฝึกปฏิบัติเตรียมโครงการวิจัย 3(1-2)
Practicum in Research Project Preparation

รายวิชาที่ 2.8 สัมมนาความต้องการและแนวโน้มการวิจัย 3(1-2)
Seminar on Research Needs and Trends

รายวิชาที่ 2.9 การเสนอเค้าโครงปรินญาณินพนธ์ 6(1-5)
Preparation of Dissertation Proposal

รายวิชาที่ 2.10 การเตรียมเครื่องมือและแหล่งข้อมูลปรินญาณินพนธ์ 6(1-5)
Preparation of Dissertation Instruments and
Data Sources

รายวิชาที่ 2.11 การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลปรินญาณินพนธ์ 6(1-5)
Collection and Analysis of Dissertation Data

(4) หลักการจัดโครงสร้างหลักสูตร และกระบวนการสอนการเขียน

หลักการในการจัดโครงสร้างหลักสูตร และกระบวนการสอน การเขียนสำหรับหลักสูตรนี้ มีดังนี้

1) เป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อผลิตบุคคลกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ (tailor-made) คือ เพื่อผลิตบุคคล ผู้มีความรู้และทักษะในยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะทำหน้าที่วางแผนพัฒนาประเทศ ในหน่วยงานต่าง ๆ หรือทำหน้าที่ค้นคว้าวิจัย หรือเผยแพร่หลักวิชาดังกล่าวให้มีการนำไปใช้อย่างกว้างขวางในสังคมไทย อันจะเป็นการนำประเทศเข้าสู่กระแสการพัฒนาแบบที่เรียกว่า "การพัฒนาโดยประชาชนทั้งหมด" (total development affairs)

2) การแบ่งรายวิชาภายในแต่ละหมวดวิชาต้องไม่ถูกจำกัดโดยกรอบ "ระเบียบวิชา" (discipline) แต่ละยึดเป้าหมายการพัฒนาความรู้ความของผู้เรียนในอันที่จะเป็นนักวางแผนพัฒนาโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเป็นสำคัญ จึงอาจใช้หลักวิชาจากหลายกฎระเบียบวิชาภายในรายวิชาเดียว โดยที่ผู้สอนจะทำการสอนตามหลักสูตรบูรณาการ (integration) ให้นำไปสู่เป้าหมายของรายวิชานั้น ๆ

3) การเลือกเฟ้นยุทธศาสตร์หรือหลักวิชาหรือทฤษฎี เพื่อนำมาศึกษาในแต่ละรายวิชาจะยึดถือความเกี่ยวข้องต่อประเด็นปัญหาหรือเป้าหมายการพัฒนาเป็นสำคัญ กล่าวคือ จะเลือกเฟ้นประเด็นปัญหาหรือเป้าหมายการพัฒนาขึ้นมาก่อนแล้ว เลือกเฟ้นยุทธศาสตร์หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้น ๆ ตามมา

4) ภายในแต่ละรายวิชา ผู้เรียนมีโอกาสเลือกศึกษาค้นคว้าประเด็นเรื่องที่ตนสนใจได้แตกต่างกันไป ทั้งนี้เพื่อเอื้ออำนวยต่อการนำความรู้ความชำนาญไปใช้ในหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน ซึ่งอาจแตกต่างกัน ตามลักษณะตำแหน่งงานและหน่วยงานที่สังกัด ด้วยวิธีการยืดหยุ่นภายในดังกล่าว จึงไม่จำเป็นต้องจัดประเภทรายวิชาเป็นวิชาเลือกกับวิชาบังคับ แต่ถือว่าทุกวิชาเป็นวิชาบังคับ

5) การจัดสอนสำหรับแต่ละรายวิชา ถือเป็นหนึ่งหน่วยระบบ โดยมีสิ่งบ่งชี้ ได้แก่ ตัวอาจารย์ผู้สอน เทคนิควิธีสอน สื่อและอุปกรณ์ และตัวผู้เรียน ผลผลิตได้แก่ ความรู้ความชำนาญที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ส่วนกระบวนการได้แก่ การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ดังนั้น การจัดสอนสำหรับแต่ละรายวิชาจึงต้องมี "การแจกแจงได้" (accountability) ว่าลงทุนลงแรงอะไรบ้าง มีกิจกรรมอะไรบ้าง และบังเกิดผลผลิตอะไรบ้าง ผู้รับผิดชอบจัดสอนแต่ละรายวิชา ต้องพัฒนาระบบการสอนการเรียนสำหรับรายวิชานั้นให้พร้อมก่อนทำการสอน และปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง กรณีที่อาจารย์ผู้สอนเป็นบุคคลภายนอก ซึ่งมาทำการสอนเป็นการชั่วคราวจะต้องจัดให้มีอาจารย์ประจำของหลักสูตรนี้เป็นผู้รับผิดชอบร่วม ซึ่งจะทำหน้าที่รับเอาความรู้และประสบการณ์จากท่านนั้น ๆ มาประมวลไว้ เป็นสมบัติสะสมที่มีคุณค่าของหลักสูตร เพื่อใช้สอนซ้ำเรียนสอนต่อไป

18. ความหมายของ เลขรหัสวิชา

-----

19. คำอธิบายรายวิชา

-----

20. แผนการศึกษา

ตาราง 2 แผนการศึกษาตลอดหลักสูตร

ปีที่/ภาค	รายวิชาในหมวด ยุทธศาสตร์การพัฒนา	นก.	รายวิชาในหมวด ปริญญานิพนธ์	นก.	นก.รวม
1/1	ยพ 1 ทฤษฎีสำหรับสร้าง ยุทธศาสตร์การพัฒนา	3	ปน 1 การออกแบบการ ค้นคว้าวิจัย	3	6
1/2	ยพ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ	3	ปน 2 สถิติเพื่อการเก็บ และวิเคราะห์ ข้อมูล	3	6
1/3 (ฤดูร้อน)	ยพ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสังคม	3	ปน 3 การวิจัยยุทธ ศาสตร์การพัฒนา	3	6
	นก.รวมปีที่ 1	9		9	18

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีที่/ภาค	รายวิชาในหมวด ยุทธศาสตร์การพัฒนา	นก.	รายวิชาในหมวด ปริญญาโท	นก.	นก.รวม
2/1	ยพ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองการปกครอง	3	ปน 4 ฝึกปฏิบัติเก็บรวม รวมข้อมูลวิจัย	3	6
2/2 <u>***</u> /	ยพ 5 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3	ปน 5 ฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ ข้อมูลวิจัย	3	6
2/3 (ฤดูร้อน)	ยพ 6 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้าน ระหว่างประเทศ	3	ปน 6 ฝึกปฏิบัติเขียน รายงานวิจัย	3	6
	นก.รวมปีที่ 2	9		9	18

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีที่/ภาค	รายวิชาในหมวด ยุทธศาสตร์การพัฒนา	นก.	รายวิชาในหมวด ปริญญาโท	นก.	นก.รวม
3/1	ยพ 7 ทฤษฎีการวางแผนเชิง ยุทธศาสตร์	3	ปน 7 ฝึกปฏิบัติเตรียม โครงการวิจัย	3	6
3/2****/	ยพ 8 ฝึกปฏิบัติวางแผนเชิง ยุทธศาสตร์	3	ปน 8 สัมมนาความต้อง การและแนวเ้า การวิจัย	3	6
3/3 (ฤดูร้อน)	ยพ 9 ฝึกปฏิบัติดำเนินการแผน เชิงยุทธศาสตร์	3	ปน 9*/ การเสนอเค้า โครงปริญญาโท	6	9
	นก.รวมปีที่ 3	9		12	21

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีที่/ภาค	รายวิชาในหมวด ยุทธศาสตร์การพัฒนา	นค.	รายวิชาในหมวด ปริญญาโท	นค.	นค.รวม
4/1	ยพ 10 ประเด็นการพัฒนาในยุค ปัจจุบัน	3	ปน 10 */ การเตรียม เครื่องมือและแหล่ง ข้อมูลปริญญาโท	6	9
4/2	ยพ 11**/ สัมนานักยุทธศาสตร์ การพัฒนา I	-	ปน 11 */ การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลปริญญาโท	6	6
4/3 (ฤดูร้อน)	ยพ 12**/ สัมนานักยุทธศาสตร์ การพัฒนา II	-	ปน 12 */ การเขียน และสอบป้องกัน ปริญญาโท	6	6
	นค.รวมปีที่ 4	3		18	21
	นค.รวม 4 ปี	30		48	78

หมายเหตุ */ รายวิชา ปน 9, ปน 10, ปน 11 และ ปน 12 อาจารย์เร็วขึ้นหรือช้าลงในการ
ลงทะเบียนเรียน แต่ต้องคงลำดับก่อนหลังอย่างเดิม

**/ รายวิชา ยพ 11, และ ยพ 12 ไม่มีหน่วยกิต การลงทะเบียนเรียนต้องชำระ
ค่าหน่วยกิต และตามความสมัครใจ ผู้เรียนจะไม่ลงทะเบียนเรียนก็ได้ ส่วน
รายวิชาอื่น ๆ ทุกวิชาตลอดหลักสูตร เป็นวิชาบังคับ ผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียน
มีฉะนั้น จำนวนหน่วยกิตรวมจะไม่ครบตามที่กำหนด คือ 78 หน่วยกิต แม้จะ
สอบผ่านการป้องกันปริญญาโทแล้วก็ตาม

***/ เริ่มจัดให้มีการสอบเบื้องต้น (Preliminary Examination) ตั้งแต่ภาคเรียนนี้
เป็นต้นไป

****/ เริ่มจัดให้มีการสอบประมวลความรู้ความสามารถ (Comprehensive
Examination) ตั้งแต่ภาคเรียนนี้เป็นต้นไป

21. คุณลักษณะสำคัญของผู้จบการศึกษา

ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรนี้จะต้องเป็นทั้งคนเก่งและคนดี ในระดับที่เป็นผู้นำของสังคมไทย

ความเก่งในที่นี้คือ มีความรอบรู้ในยุทธศาสตร์การพัฒนากว้างขวางทุกด้าน และมีความเชี่ยวชาญพิเศษในด้านหนึ่งด้านใด มีความสามารถ ความกล้าหาญ และความรอบคอบในอันที่จะคิดสร้างสรรค์ยุทธศาสตร์ขึ้นมาใหม่ และนำยุทธศาสตร์ที่มีอยู่แล้วมาจัดทำแผนงานพัฒนาอย่างได้ผล และเป็นผู้ช่วยสร้างกระแสในสังคม เกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ที่ถูกต้องในการพัฒนา

ความดีในที่นี้คือ มีความรอบรู้ในวัฒนธรรมประเพณีและหลักเกณฑ์แห่งความดีงามของสังคมไทย มีความคิดอ่านและการประพฤติปฏิบัติเหมาะกับการเป็นคนไทย และมีความปรารถนาที่จะสร้างสิ่งดีงามเพิ่มเติมให้แก่สังคมไทยและมนุษยชาติโดยรวม

คุณลักษณะสำคัญทั้งสองประการนี้ ผู้เรียนจะต้องถือเป็นหน้าที่ของคนที่จะพัฒนาตนเองให้มีอย่างสมบูรณ์ แม้บางประเด็นจะได้ปรากฏในเนื้อหาของการสอนการ เรียนตามหลักสูตรก็ตาม

22. มาตรฐานเบื้องต้นและ เสรีภาพทางความคิด

หลักสูตรนี้ให้ความสำคัญแก่เสรีภาพทางความคิด เพราะเชื่อว่าจะนำไปสู่การริเริ่มสร้างสรรค์แนวทางใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา แต่ในขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญแก่มาตรฐานเบื้องต้นตามที่คนรุ่นก่อนได้คิดสร้างและตรวจสอบความถูกต้องไว้แล้ว ถ้าจะเปรียบเทียบกับ การเรียนด้านนาฏศิลป์ มาตรฐานเบื้องต้นก็คือท่ามาตรฐานซึ่งมีอยู่จำนวนหนึ่ง ส่วนเสรีภาพทางความคิด คือการคิดท่าใหม่ขึ้นด้วยตนเอง ซึ่งมีจำนวนไม่จำกัด จะเห็นได้ว่าสองประการนี้มิได้ขัดแย้งกัน อันที่จริงมาตรฐานเบื้องต้นหรือที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า "the basics" ในการเล่นกีฬา และการงานทักษะทุกชนิด กลับเป็นสิ่งที่เสริมให้ความคิดเสรีเป็นไปอย่างมีคุณค่ามากขึ้น

ดังนั้น ผู้เรียนจะได้รับการคาดหวังจากหลักสูตรโดยรวม และจากอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา ตลอดจนจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร สำหรับแต่ละภาระงานที่ผู้เรียนจะต้องแสดงความรู้ความสามารถว่าผู้เรียนต้องได้เรียนรู้บรรลุตามมาตรฐานเบื้องต้น สำหรับกรณีนั้น ๆ ด้วยเป็นสำคัญควบคู่กับการคิดสร้างสรรค์อย่างเสรี

แม้ฝ่ายอาจารย์แต่ละคนที่ปฏิบัติงานตามหลักสูตรนี้ก็เช่นเดียวกัน อาจารย์จะได้รับการส่งเสริมให้สร้างสรรค์แนวทางใหม่ ๆ มาใช้ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานเบื้องต้นที่กำหนดไว้แล้วในหลักสูตรหรือที่กำหนดขึ้นร่วมกันโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

23. การบริหารหลักสูตร

1) มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 7 คน และไม่เกิน 15 คน (ควรประมาณ 11 คน) ประกอบด้วยบุคคลผู้พร้อมจะทำหน้าที่เป็นแกนกลางของการดำเนินงานและการแก้ปัญหาทุกอย่าง และทุกขั้นตอนของหลักสูตรนี้ ระยะเวลาปฏิบัติงานของคณะกรรมการควรเป็นไปตามรุ่นที่เปิดรับผู้เรียน โดยให้เริ่มปฏิบัติงาน 1 ปีก่อนเปิดรับรุ่นนั้น ๆ และสิ้นสุดการปฏิบัติงานในปีที่ 6 นับจากวันเริ่มปฏิบัติงาน ภาระงานที่ตกค้างจากคณะกรรมการชุดก่อนให้คณะกรรมการชุดใหม่รับดำเนินงานสืบต่อไป สำหรับช่วงเวลาที่มิคณะกรรมการชุดใหม่ โดยกรรมการชุดก่อนยังไม่หมดอายุ ให้มีการตกลงแบ่งภาระงานระหว่างกัน โดยให้มหาวิทยาลัยออกคำสั่งเพื่อการนี้

2) มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณาจารย์ประจำหลักสูตรตามคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วยผู้มีความสามารถที่ เหมาะสมกับภาระงานของหลักสูตร โดยให้มีกำลังคนเพียงพอสำหรับภาระงานทุกประการ และสามารถรับผิดชอบภาระงานนั้น ๆ ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ระยะเวลาปฏิบัติงานของคณาจารย์ประจำหลักสูตร ควรเป็นไปตามรุ่นที่รับผู้เรียน เช่นเดียวกับที่กล่าวในข้อก่อน

3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ประจำหลักสูตร แต่ละกรณีควรจัดทำคำอธิบายลักษณะงาน ขอบเขตของงาน และการแจกแจงความรับผิดชอบของบุคลากร แต่ละคน หรือกลุ่มคน เพื่อให้การปฏิบัติงานในแต่ละส่วนมีประสิทธิภาพ และสะดวกต่อการตรวจสอบ

4) จัดให้อาจารย์แต่ละคนรับผิดชอบให้คำปรึกษาและควบคุมปริมาณนิพนธ์ของผู้เรียน จำนวนประมาณ 4 คน ในฐานะประธานคณะกรรมการ

24. การสอบเบื้องต้น และการสอบประมวลความรู้ความสามารถ

1) การสอบเบื้องต้น (Preliminary Examination)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะจัดให้มีการสอบเบื้องต้นเป็นครั้งแรกในภาคเรียนที่สองของแต่ละรุ่น หลังจากนั้นในภาคเรียนถัดไปจะจัดภาคเรียนละหนึ่งครั้งอีกจำนวน 2 ภาคเรียน รวมทั้งสิ้นจะมีการสอบเบื้องต้น 3 ครั้ง สำหรับแต่ละรุ่นผู้เรียนจะต้องสอบให้ผ่านภายใน 3 ครั้งดังกล่าว มิฉะนั้นจะหมดสภาพเป็นนิสิตในหลักสูตรนี้ ยกเว้นจะได้รับอนุญาตเป็นพิเศษจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ให้อยู่ในเงื่อนไขอย่างอื่น

วัตถุประสงค์ของการสอบเบื้องต้นคือ เพื่อตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียนในอันที่จะศึกษาต่อไปตามหลักสูตรนี้ โดยเฉพาะความพร้อมด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ และอาจครอบคลุมถึงความพร้อมด้านการดำเนินชีวิตในฐานะผู้เรียนตามหลักสูตรนี้ด้วย การสอบจึงมีลักษณะกึ่งวิเคราะห์ (semi - diagnostic) และถึงประเมิน (semi - evaluative) คือวิเคราะห์แนวโน้มและเหตุปัจจัย และประเมินความก้าวหน้าในช่วงที่ผ่านมา

โครงสร้างของการสอบจะเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะกำหนด อย่างไรก็ตามโดยปกติ จะแบ่งเป็นหมวด ๆ ตรงตามโครงสร้างหลักสูตร และผู้เรียนที่สอบผ่านในหมวดใดแล้วไม่ต้องสอบในหมวดนั้นอีก แต่จะต้องผ่านครบทุกหมวด ภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงจะถือว่าผ่านสมบูรณ์

2) การสอบประมวลความรู้ความสามารถ (Comprehensive Examination)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะจัดให้มีการสอบประมวลความรู้ความสามารถเป็นครั้งแรกในภาคเรียนที่สี่ของแต่ละรุ่น หลังจากนั้นจะจัดภาคเรียนละหนึ่งครั้งอีกจำนวน 4 ภาคเรียน รวมทั้งสิ้นจะมีการสอบประมวลความรู้ความสามารถ 5 ครั้งสำหรับแต่ละรุ่น ผู้เรียนจะต้องสอบให้ผ่านภายใน 5 ครั้งดังกล่าว หรือภายในระยะเวลาไม่เกิน 4 ปี นับจากวันเริ่มเข้าเรียน มิฉะนั้นจะหมดสภาพเป็นนิสิตตามหลักสูตรนี้ ยกเว้นจะได้รับอนุญาตเป็นพิเศษจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้อยู่ในเงื่อนไขอย่างอื่น

ผู้มีสิทธิ์สมัครสอบประมวลความรู้ความสามารถ คือผู้ที่ได้สอบผ่านการสอบเบื้องต้นอย่างสมบูรณ์แล้วในภาคเรียนก่อนหน้า ผู้เรียนไม่อาจสมัครสอบทั้งสองอย่างในภาคเรียนเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการสอบประมวลความรู้ความสามารถคือเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์โดยรวมของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาและด้านทักษะความสามารถปฏิบัติงาน ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และเพื่อประเมินความพร้อมที่จะดำเนินการทํานิพนธ์ด้วยวิธีบัณฑิตต่อไป การสอบจึงมีลักษณะเป็นการประเมินโดยส่วนใหญ่ (mainly evaluative) แต่อาจมีลักษณะเป็นการวิเคราะห์ที่เป็นบางส่วน (parity diagnostic) ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นสมควร

โครงสร้างของการสอบ จะเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะกำหนด อย่างไรก็ตามโดยปกติจะไม่แบ่งเป็นหมวด ๆ ตามโครงสร้างของหลักสูตร แต่จะมีลักษณะบูรณาการหลักวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และจะแบ่งเป็นการสอบในเวลา กับการสอบนอกเวลา และอาจมีการสอบปากเปล่าเพิ่มเติม หากกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นสมควร โดยที่เนื้อหาของข้อสอบทั้งสองส่วนหรือสามส่วนที่กล่าวมาอาจเป็นเรื่องเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นที่มั่นใจแต่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถถึงขั้นที่จะให้ผ่านได้

25. การทํานิพนธ์ด้วยวิธีบัณฑิต

วัตถุประสงค์ในการที่กำหนดให้ผู้เรียนทํานิพนธ์ด้วยวิธีบัณฑิต คือเพื่อให้ผู้ซึ่งจะจบการศึกษา ระดับสูงสุดตามหลักสูตรนี้ ได้แสดงออกซึ่งความเป็นผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงและอย่างอิสระในอันที่จะตรวจสอบความถูกต้องของยุทธศาสตร์การพัฒนา หรือสร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาขึ้นมาด้วยตนเองแล้วตรวจสอบความเป็นไปได้จนมีความมั่นใจ และเพื่อให้ผู้ซึ่งจะจบการศึกษาได้มีโอกาสผลิตผลงานที่มีคุณค่าด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ให้แก่สังคม สำหรับผู้สนใจซึ่งจะนำไปปฏิบัติหรือนำไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ทําให้บังเกิดความเจริญรุดหน้าแก่สังคมมนุษย์สืบไป

กระบวนการทํานิพนธ์ แบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ โดยแยกเป็น 9 ขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1) การเลือกหัวข้อเรื่องและเตรียมโครงการขอทํานิพนธ์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ๆ คือ

- 1.1 การเลือกหัวข้อเรื่องที่สนใจ
- 1.2 การกำหนดแนวทางค้นคว้าวิจัย
- 1.3 การเขียนเสนอโครงการขอทํานิพนธ์

- 2) การลงมือปฏิบัติงานสนาม ประกอบด้วย 3 ชั้นย่อย ๆ คือ
  - 2.1 การเตรียมเครื่องมือและแหล่งข้อมูล
  - 2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล (หรือปฏิบัติงานสนามลักษณะอื่น)
  - 2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล (หรือประมวลผลลักษณะอื่น)
- 3) การเสนอผลปริญญานิพนธ์และสอบป้องกัน
  - 3.1 การเขียน เรียบเรียง ผลการค้นคว้าวิจัย และจัดพิมพ์ฉบับก่อนสอบ
  - 3.2 การสอบป้องกัน
  - 3.3 การเขียนและพิมพ์ฉบับจริง

การจัดทำปริญญานิพนธ์ทั้ง 9 ขั้นตอนย่อย ๆ เป็นความรับผิดชอบของผู้เรียนโดยตรงผ่านมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของการทำปริญญานิพนธ์ โดยการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อให้คำแนะนำปรึกษา เพื่อควบคุมให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และเพื่อทำการตรวจสอบตามขั้นตอนสำคัญอันได้แก่ ขั้นตอนมติโครงการขอทำปริญญานิพนธ์ ขั้นตอนเงินงานสนาม เช่น เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และขั้นตอนมติผลปริญญานิพนธ์

ต่อไปนี้เป็นคำอธิบายโดยย่อว่าการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนย่อย ทั้ง 9 ขั้นตอนมีหลักเกณฑ์อันเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างไรบ้าง สำหรับหลักเกณฑ์โดยละเอียดย่อมเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะกำหนด

1. การเลือกหัวข้อเรื่องที่สนใจ ผู้เรียนควรตั้งต้นด้วยการแสดงความสนใจที่จะทำการพัฒนาหรือส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านเรื่องหนึ่งเรื่องใด จากนั้นจึงสนใจที่จะสร้างยุทธศาสตร์เพื่อใช้ในการพัฒนาเรื่องนั้น โดยที่อาจนำเอายุทธศาสตร์ซึ่งเป็นผู้คิดไว้ก่อนแล้ว และนำมาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม หรืออาจจะคิดสร้างยุทธศาสตร์ขึ้นมาใหม่ด้วยตนเองแล้วทำการตรวจสอบความเป็นไปได้

เรื่องที่ผู้เรียนอาจสนใจจะทำการพัฒนามีมากมาย กล่าวคือ

1) เมื่อจำแนกเป็นด้าน อาจจะแยกได้อย่างน้อย 10 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรู้สติปัญญาและการศึกษาเล่าเรียน ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และด้านอื่น ๆ โดยแต่ละด้านยังอาจแบ่งเป็นเรื่องย่อย ๆ ได้อีกมากมายไม่รู้จบ

- 2) ภายในแต่ละด้านที่กล่าวนั้น หรือภายในแต่ละเรื่องย่อในด้าดังกล่าว อาจเลือกสนใจที่จะทำการพัฒนาในระดับจุลภาคหรือระดับมหภาคก็ได้
- 3) ภายในแต่ละระดับที่สนใจนั้น อาจจะไม่เลือกประเด็นที่จะพัฒนาโดยเป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือแก้ไขสิ่งที่ปัญหา หรือรักษาสิ่งที่ดีก็ได้
- 4) งานแต่ละประเด็นที่เลือกจะพัฒนานั้น อาจจะทำเอายุทธศาสตร์ที่มีผู้คิดไว้ก่อนแล้ว นำมาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม หรือจะคิดสร้างยุทธศาสตร์ขึ้นมาใหม่แล้วตรวจสอบความเป็นไปได้ก็ได้

จึงอาจกล่าวได้ว่า ประเด็นที่ผู้เรียนจะสนใจหยิบยกมาเป็นหัวข้อ เรื่องทบทวนปริณยานิพนธ์ นั้นมีความเป็นไปได้กว้างขวางมาก อย่างไรก็ตามเมื่อถึงขั้นสุดท้ายของการเลือกหัวข้อเรื่อง จะปรากฏเป็นแบบหนึ่งแบบใดใน 5 แบบ โดยที่ 4 แบบแรก เป็นการตรวจสอบ หรือปรับแต่ง ยุทธศาสตร์ที่มีผู้คิดไว้แล้ว ส่วนแบบที่ 5 เป็นการสร้างยุทธศาสตร์ขึ้นมาใหม่โดยใช้วิธีการศึกษาความเป็นไปได้ หรือวิธีการวิจัยและพัฒนา (R & D) แล้วแต่กรณี ดังนั้น ชื่อหัวข้อเรื่องปริณยานิพนธ์ จึงเป็นแบบหนึ่งแบบใด ดังนี้

- แบบที่ 1 "การตรวจสอบยุทธศาสตร์.....(ชื่อยุทธศาสตร์)....."
"An Examination of.....(name of the strategy)...."
เป็นการตรวจสอบยุทธศาสตร์ที่มีผู้คิดไว้แล้ว และปฏิบัติข้อมูลแล้ว โดย
ใช้แหล่งข้อมูลเดิม เป็นเครื่องตรวจสอบ
- แบบที่ 2 "การถ่ายทอดยุทธศาสตร์.....(ชื่อยุทธศาสตร์)....."
"A transfer of.....(name of the strategy)...."
เป็นการทดลองใช้ยุทธศาสตร์ที่มีผู้คิดและข้อมูลแล้ว ไปสู่หน่วย
ประชากรใหม่
- แบบที่ 3 "การปรับปรุงยุทธศาสตร์.....(ชื่อยุทธศาสตร์)....."
"An Improvement of.....(name of the strategy)...."
เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบางส่วนของยุทธศาสตร์เดิม เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
โดยใช้แหล่งข้อมูลเดิม

แบบที่ 4 "การปรับใช้ยุทธศาสตร์....(ชื่อยุทธศาสตร์)....."
"An Adaptation of .....(name of the strategy)...."
เป็นการนำยุทธศาสตร์เดิมไปใช้กับหน่วยประชากรใหม่ โดยดัดแปลง
บางส่วนของยุทธศาสตร์เดิม

แบบที่ 5 "การสร้างยุทธศาสตร์.....(ชื่อยุทธศาสตร์)....."
"A Construction of .....(name of the strategy)..
เป็นการสร้างยุทธศาสตร์ขึ้นมาใหม่ ซึ่งไม่เคยมีผู้ใดคิดไว้ก่อน

2. การกำหนดแนวทางค้นคว้าวิจัย วัตถุประสงค์ของขั้นนี้คือเพื่อเขียนหัวข้อ

เรื่องที่ได้เลือกแล้วในขั้นก่อน พร้อมด้วยทิศทางการศึกษาค้นคว้าโดยย่อ ๆ ประมาณ 1 - 3
หน้ากระดาษ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดแก่ตนเอง และเพื่อเป็นสื่อสำหรับการขอคำ
แนะนำปรึกษาจากผู้อื่น ข้อเขียนดังกล่าวควรมีสาระสำคัญดังนี้

- 1) ชื่อหัวข้อเรื่องที่สนใจจะทำปริญญาานิพนธ์
- 2) ลักษณะของยุทธศาสตร์ที่จะตรวจสอบหรือที่จะสร้างขึ้น มีส่วนประกอบสำคัญ
ได้แก่อะไรบ้าง (ดูคำอธิบายความหมายของยุทธศาสตร์)
- 3) ขั้นตอนที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้า ถ้าเป็นแบบที่ 1 จะใช้การวิจัยอย่างเดียว
แต่ถ้าเป็นแบบที่ 2 อาจต้องใช้ในการวิจัยและการพัฒนา (R & D)
- 4) ประเด็นปัญหาเชิงวิจัย (คำถามที่จะต้องตอบด้วยข้อมูล) มีกี่ประเด็นอะไร
บ้าง แต่ละประเด็นจะตอบได้ด้วยข้อมูลอะไร และใช้วิธีวิเคราะห์อย่างไร ข้อมูลดังกล่าวได้
มาจากแหล่งใด หรือกลุ่มประชากรใด
- 5) แหล่งสืบค้นเบื้องต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนค้นคว้าในขั้นเขียนโครงการขอทำ
ปริญญาานิพนธ์ ได้แก่แหล่งใดบ้าง เช่น หนังสือ ตำรา รายงาน หน่วยงาน ส่วนบุคคล
 เป็นต้น

ผู้เรียน ควรนำข้อเขียนดังกล่าวไปปรึกษาหารือกับผู้รู้และเพื่อนฝูง ตลอดจนผู้ร่วมงาน
อย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกหัวข้อเรื่องและแนวทางค้นคว้าวิจัย อันจริง ซึ่ง
จะใช้ในการเขียนเค้าโครงการขอทำปริญญาานิพนธ์ต่อไป

3. การเขียนเสนอโครงการขอทำปริญญาโท เป็นการเขียนแสดงรายละเอียดของภาระงานที่จะทำ พร้อมด้วยเหตุผลและหลักการต่าง ๆ เพื่อเสนอให้ฝ่ายมหาวิทยาลัยควบคุมคุณภาพมาตรฐานทางวิชาการ มีความมั่นใจว่าผู้เรียนจะสามารถผลิตผลงานปริญญาโทที่มีความถูกต้องและมีคุณภาพ ทั้งยังเป็นเสมือน "พิมพ์เขียว" สำหรับผู้เรียนเองที่จะลงมือปฏิบัติงานตามแผนและหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ก่อนแล้ว เป็นการป้องกันการความสับสนหรือบกพร่องในชั้นลงมือปฏิบัติงาน

งานในขั้นตอนนี้จะเสร็จสิ้นเมื่อผู้เรียนเสนอโครงการขอทำปริญญาโทต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หรือคณะผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย และได้รับอนุมัติ ซึ่งเป็นขั้นตอนอันเป็นทางการ การอนุมัติดังกล่าวเป็นการอนุมัติ 4 ประการพร้อมกัน คือ

- 1) อนุมัติชื่อหัวข้อเรื่องปริญญาโท
- 2) อนุมัติคณะอาจารย์ผู้เป็นที่ปรึกษาและควบคุมการทำปริญญาโท
- 3) อนุมัติเนื้อหาสาระของโครงการขอทำปริญญาโท
- 4) อนุมัติให้ผู้เรียนดำเนินการทำปริญญาโทตามโครงการนั้น

ประเด็นข้อขัดข้องที่ทำให้โครงการขอทำปริญญาโทไม่ได้รับอนุมัติ มีหลายประการ เช่น

- 1) หัวข้อชื่อเรื่องไม่เหมาะสม คือไม่สื่อความชัดเจน หรือกว้างเกินไป หรือแคบเกินไป หรือขาดคำอธิบายไม่เห็นความสำคัญ หรือซ้ำซ้อนกับองค์ความรู้ที่มีอยู่แล้ว เป็นต้น
- 2) โครงสร้างทางความคิดไม่เหมาะสม คือไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกต้องตามหลักตรรกวิทยาหรือข้อมูลความจริงที่ปรากฏอยู่แล้ว ทำให้ไม่เอื้อต่อการเลือกประเด็นปัญหาเชิงวิจัย และการเลือกรูปแบบ ตลอดจนวิธีการวิจัย
- 3) ประเด็นปัญหาเชิงวิจัย (คำถามที่จะต้องหาคำตอบด้วยการวิจัย) ไม่เหมาะสม คือไม่ตรงกับความต้องการอันจำเป็นในการจะพัฒนาสำหรับเรื่องที่น่าสนใจจะพัฒนา หรือเป็นประเด็นปัญหาที่ง่ายเกินไปหรือยากเกินไปไม่สามารถหาคำตอบได้ด้วยวิธีวิจัยที่มีอยู่ เป็นต้น
- 4) รูปแบบและวิธีการวิจัยไม่เหมาะสม คือ (ใช้รูปแบบ (design) ในการวิจัยไม่ตรงกับปัญหาเชิงวิจัย หรือใช้วิธีเก็บข้อมูลและวิธีวิเคราะห์ข้อมูลไม่ตรงกับปัญหาเชิงวิจัยแต่ละประเด็น

5) การเขียนเรียบเรียงเอกสารโครงการขอทุนปริญญาโทไม่เหมาะสม คือละเว้นไม่เขียนประเด็นสำคัญที่ควรเขียน (เช่น ไม่ระบุสมมติฐาน และวิธีทดสอบ ทั้ง ๆ ที่ในโครงการนี้จำเป็นต้องระบุ) หรือเขียนโดยขาดความเข้าใจชัดเจนของผู้เขียนเอง หรือเขียนไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกันภายในเล่ม หรือขาดการอ้างอิงในสิ่งที่ควรอ้างอิง หรือการใช้คำและประโยคผิดหลักภาษา หรือการจัดรูปเล่ม จัดหน้าไม่เรียบร้อย เป็นต้น

เป็นความจริงที่ว่าเกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมเหล่านี้ มีความเป็นอัตนัย (subjectively) อยู่มาก คือแต่ละคนอาจมีความเห็นต่างกันว่าอย่างไร จึงเรียกว่า "เหมาะสม" และอย่างไร "ไม่เหมาะสม" แต่สำหรับโครงการขอทุนปริญญาโทซึ่งผู้เรียนได้คิดการแล้วอย่างรอบคอบ มีเหตุผลรองรับตามลักษณะตรรกวิทยา (logic) หรือทฤษฎี (theory) หรือวิธีวิทยา (methodology) หรือมาตรฐาน (standard) ในสาขาวิชาหนึ่งวิชาอันเป็นสากล มีการเขียนเรียบเรียงและการนำเสนอด้วยวาจา โดยเตรียมเป็นอย่างดี สามารถอธิบายชี้แจงประเด็นข้อสงสัยได้อย่างสมเหตุสมผลแล้ว ความเป็นอัตนัย ของกรรมการผู้พิจารณาจะไม่เป็นปัญหา เพราะกรรมการทุกคนจะยอมรับ (recognize) ระบบความคิดและมาตรฐานในสาขาวิชานั้นได้ แม้มีใช้สาขาวิชาที่ตนเชี่ยวชาญโดยเฉพาะก็ตาม

4. การเตรียมเครื่องมือและแหล่งข้อมูล เป็นการจัดหาหรือจัดทำเครื่องมือเก็บข้อมูล ให้มีความครอบคลุมครบถ้วนทุกตัวแปรตามที่ระบุไว้ในโครงการขอทุนปริญญาโท และทำการตรวจสอบแล้วปรับปรุง เครื่องมือให้มีคุณภาพใช้งานได้ดีเหมาะกับลักษณะของแหล่งที่จะเก็บข้อมูล เช่นกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มประชากรที่ศึกษา และพร้อมกันนั้นก็เตรียมกลุ่มตัวอย่างหรือแหล่งข้อมูล ลักษณะอื่น ๆ ให้พร้อม ถ้าจะต้องทำการสุ่มตัวอย่าง ก็ดำเนินการให้เสร็จสิ้นในขั้นนี้ ถ้ามีข้อขัดข้องหรือข้อสงสัยควรปรึกษาคณะกรรมการควบคุมการทุนปริญญาโท หรือถ้ามีประเด็นที่ต้องปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานสนามแตกต่างกันไป ขณะที่ระบุไว้ในโครงการก็ต้องรายงานให้คณะกรรมการทราบและขออนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษร เพราะคณะกรรมการมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานทำปริญญาโทให้ได้คุณภาพ

อนึ่ง การปฏิบัติต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ตามที่กล่าวมาขั้นนี้ ควรถือเป็นแนวปฏิบัติสำหรับขั้นที่จะกล่าวถึงต่อไปทุกขั้นด้วย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล (หรือปฏิบัติงานสนามในลักษณะอื่น) เป็นการดำเนินการตามที่ได้กำหนดไว้ในโครงการขอทำวิจัย จนกระทั่งได้รับข้อมูลครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในโครงการ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล (หรือประมวลผลลักษณะอื่น) เป็นการดำเนินการตามที่ได้กำหนดไว้ในโครงการขอทำวิจัย จนกระทั่งได้ผลการวิเคราะห์ครบถ้วน คือสามารถตอบปัญหาเชิงวิจัยได้ครบทุกประเด็น

7. การเขียนเรียบเรียงผลการค้นคว้าวิจัย และจัดพิมพ์ฉบับก่อนสอบ การเขียนเรียบเรียงปริญญาานิพนธ์ต้องเป็นไปตามแบบฟอร์ม และมาตรฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนั้นผู้เรียนต้องใช้เอกสารดังกล่าวของมหาวิทยาลัยเป็นคู่มือในการเขียน เพื่อไม่ต้องแก้ไขโดยไม่จำเป็น

8. การสอบป้องกัน วัตถุประสงค์หลักของการสอบป้องกัน หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า "สอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์" คือ เพื่อกรรมการจะแน่ใจได้ว่า ผู้เรียนได้ผลิตผลงานปริญญาานิพนธ์ชิ้นนี้ด้วยความเข้าใจและได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นลักษณะที่บัณฑิตระดับนี้พึงกระทำ มิเช่นนั้นเอาผลงานของบุคคลอื่นมาเป็นของตนหรือให้บุคคลอื่นทำให้ตน นอกจากนั้นยังมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของชิ้นงานให้อยู่ในระดับมาตรฐานที่น่าไปใช้ประโยชน์ได้และ เป็นที่ยอมรับของสังคมผู้เรียนเป็นผู้แสดงความจำนงขอให้มีการสอบดังกล่าว เมื่อตนมีความพร้อม ผลการสอบมี 3 ระดับคือ "ผ่าน" "ผ่านอย่างยอดเยี่ยม" และ "ไม่ผ่าน" ผู้ที่สอบไม่ผ่านมีโอกาสขอสอบแก้ตัวอีกครั้ง ถ้าครั้งที่สองนี้สอบไม่ผ่าน ถือว่าหมดสภาพเป็นนิสิตตามหลักสูตรนี้ โดยไม่ได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต

9. การเขียนและพิมพ์ฉบับจริง เป็นการปรับแก้ตามที่ได้รับคำแนะนำของคณะกรรมการสอบป้องกันหลังจากสอบผ่านแล้ว เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่สมบูรณ์ ก่อนเสนอต่อมหาวิทยาลัยเพื่อนำเข้าทำเนียบผลงานปริญญาานิพนธ์และเผยแพร่ต่อไป

26. ความพร้อมเบื้องต้นของผู้เรียน

ผู้เรียนที่จะสมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ ควรต้องประเมินตนเองว่ามีความพร้อมเพียงพอทั้งในด้านความรู้พื้นฐาน และด้านการดำเนินชีวิตขณะศึกษา เพราะทั้งสองด้านจะมีความสำคัญต่อการศึกษาดำเนินการตามเกณฑ์ของหลักสูตร

ความพร้อมด้วยความรู้พื้นฐาน ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
ตรรกวิทยาทางวิชาการ ตลอดจนความรอบรู้หลักวิชาของศาสตร์สาขาต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและ
ทันสมัย มหาวิทยาลัยจะทำการสอนความรู้พื้นฐานเหล่านี้ในการคัดเลือกผู้เรียนก็จริง แต่ถ้าผู้เรียน
ประเมินตนเอง และเตรียมตนเองให้พร้อมมาก่อน ย่อมจะเป็นประโยชน์เหนือกว่า

ความพร้อมด้านการดำเนินชีวิตขณะศึกษา ได้แก่ ความพร้อมที่จะให้ความสนใจอย่างมี
สมาธิต่อเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ และในการทำปริญญานิพนธ์ การมีเวลาเพียงพอ
โดยเฉลี่ยประมาณ 4 ชั่วโมงต่อ 1 หน่วยกิตที่ศึกษา แบ่งเป็นเวลาในชั้นเรียน 1 ชั่วโมง และ
นอกชั้นเรียนอีก 3 ชั่วโมง การสามารถเข้าชั้นเรียนได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาเรียน
ตลอดจนการมีปัจจัยด้านการเงินสำหรับดำรงชีพและใช้จ่ายเพื่อการศึกษาอย่างเพียงพอ โดยเฉลี่ย
ประมาณปีละ 150,000 บาท ไม่รวมค่าลงทะเบียน ซึ่งเป็นเงินอีกประมาณปีละ 30,000 บาท
ความพร้อมด้านนี้ผู้เรียนเท่านั้นที่จะสามารถประเมินตนเอง มหาวิทยาลัยไม่อาจล่วงรู้ได้เลย

27. การประกันคุณภาพ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้ความสำคัญอย่างยิ่งแต่การประกันคุณภาพการอุดมศึกษา
ตามนโยบายทบวงมหาวิทยาลัย มาตรการการประกันคุณภาพสำหรับหลักสูตรปริญญาโดยมีบัณฑิต
สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา มีด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ตัวผู้เรียน

1.1 ผ่านการคัดเลือกโดยกระบวนการและเกณฑ์ตัดสินที่แม่นยำ (valid)
และมั่นใจได้ (reliable)

1.2 เข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และความคาดหวังของหลักสูตร ตลอดจน
ระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีศักยภาพจะปฏิบัติตามอย่างครบถ้วน

1.3 ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาตามหลักสูตรนี้ ได้แสดงออกให้เห็นถึงความสนใจ
ความตั้งใจ และความเพียรมาณะที่จะกระทำอย่างไม่ท้อถอยแม้ในสิ่งที่มีความยาก

1.4 มีความคิดริเริ่มและความสามารถที่จะแสวงหาวิธีการทำงานที่อยู่บนความรับ
ผิดชอบจนบรรลุเป้าหมาย

1.5 ประเมินความก้าวหน้าของตนเองทุกระยะและปรับปรุงตนเองเมื่อมีความ
จำเป็น

2) ตัวผู้สอน

2.1 ได้รับเลือกสรรจากบุคคลผู้มีความรู้ประสบการณ์ และผลงานเกี่ยวข้องกับเรื่อง
ที่สอน

2.2 มีความเข้าใจและยอมรับในหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ระบุอยู่ในหลักสูตร และพร้อม
ที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เหล่านั้นทุกประการ

2.3 ผลงานเตรียมการสอนของอาจารย์นับเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการของรายวิชา
และจะมีการเก็บรวบรวมไว้ในที่รวมเอกสารวิชาการ (collection) ของรายวิชานั้นพร้อมกับ
ผลงานจากผู้เรียนและจากแหล่งอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของผู้สอนและผู้เรียน
รุ่นต่อไป

3) การจัดระบบงานการเรียนการสอน

3.1 ได้กำหนดทิศทางของการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการนำไปใช้ในหน้าที่การงาน
ที่ผู้เรียนต้องรับผิดชอบ และให้ความสำคัญในการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ "ทำเป็น" หรือ "how to" เป็น
สำคัญ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาทำงานเก่งขึ้นกว่าเดิม

3.2 ได้กำหนดจำนวนหน่วยกิตบังคับไว้ถึง 78 หน่วยกิต และระยะเวลาที่ผู้เรียน
ต้องเข้าชั้นเรียนถึง 10 ภาคเรียน เพื่อเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
และเข้มข้นเป็นเวลานานพอควร

3.3 แต่ละรายวิชาในหลักสูตรได้รับการพัฒนาแล้วถึงระดับที่มีการระบุแนวทางการศึกษา
ค้นคว้า ซึ่งรวมถึง กรอบความคิดหลัก ขอบข่ายของเรื่อง และกิจกรรมการศึกษาหรือฝึกปฏิบัติ
เป็นมาตรฐานขั้นต่ำของการสอนการเรียนในรายวิชานั้น ผู้สอนและผู้เรียนตระหนักว่าตนจะต้อง
พยายามกระทำให้ดีไม่น้อยกว่าเกณฑ์ดังกล่าว

3.4 แต่ละรายวิชาที่ทำการสอนโดยอาจารย์ภายนอก ถ้าอาจารย์ผู้นั้นมิได้อยู่ใน
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จะต้องมียาจารย์ซึ่งเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรอย่างน้อยหนึ่งคน
เป็นผู้ร่วมรับผิดชอบการสอนในรายวิชานั้น

3.5 มีการตีพิมพ์พิเศษนอกเวลาเรียน สำหรับบางวิชา หรือสำหรับความรู้อื่น ๆ ที่
ผู้เรียนไม่อาจศึกษาด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิชาสถิติ วิชาทฤษฎีที่ยาก ๆ ทักษะใน
การใช้ภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ ทักษะในการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และอื่น ๆ

4) การจัดเครื่องช่วยการเรียนการสอน

4.1 จัดให้มีสถานที่รวบรวมหนังสือ ตำรา และเอกสารวิชาการที่ใช้เป็นแกนกลางของการเรียนการสอนสำหรับแต่ละรายวิชาที่เปิดสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ทันทีไม่ต้องเสียเวลาค้นหาจากห้องสมุดที่อยู่ห่างไกล

4.2 จัดสภาพห้องเรียนและสถานที่ศึกษาที่คิดว่าด้วยตนเองที่สะดวกภายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาและสมาธิอย่างเต็มที่ในการเรียนรู้ตามความคาดหวังของหลักสูตร

4.3 เครื่องช่วยการเรียนการสอนอื่น ๆ เช่น วัสดุทัศนวัสดุ ห้องสมุดนอกมหาวิทยาลัย หน่วยงานแหล่งข้อมูล และตัวบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิ จะได้รับการจัดหาและประสานงานให้พร้อมสำหรับการใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน

5) การทบทวนนิพนธ์

5.1 กำหนดแผนการศึกษาด้านการทบทวนนิพนธ์ ให้มีการลงทะเบียนรายวิชาที่เป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และได้แบ่งการลงทะเบียนการทบทวนนิพนธ์ตามลำดับเนื้อหา เพื่อเอื้อให้มีการตรวจสอบความคืบหน้าและแก้ปัญหาได้ตรงจุด

5.2 มีการสร้างบรรยากาศในการค้นคว้าวิจัยด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยเชื่อมประสานกับหน่วยงานวิจัยและหน่วยงานพัฒนาต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน อันจะนำไปสู่การได้หัวข้อเรื่องนิพนธ์ และเสนอเค้าโครงนิพนธ์โดยไม่ชักช้า

5.3 อาจารย์ผู้ควบคุมนิพนธ์ได้รับเลือกสรรจากผู้มีความพร้อมทั้งในด้านความรู้ความสามารถและการอุทิศเวลาให้แก่การควบคุมนิพนธ์ และจะมีการจัดค่าตอบแทนที่เหมาะสม

5.4 ในช่วงที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชา ปน_9, ปน_10, ปน_11 และ ปน_12 ซึ่งเป็นรายวิชาที่มีการลงมือปฏิบัติทบทวนนิพนธ์อย่างจริงจังนั้น ประธานคณะอาจารย์ผู้ควบคุมนิพนธ์จะรายงานความคืบหน้าต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทุกเดือนตลอดภาคเรียน

5.5 กรณีที่นิสิตไม่มีความคืบหน้าหรือมีอุปสรรคในการทบทวนนิพนธ์ คณะอาจารย์ผู้ควบคุมนิพนธ์ อาจนำเรื่องเข้าปรึกษาคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยอาจให้ตัวนิสิตเข้าชี้แจงด้วยก็ได้ ทั้งนี้เพื่อหามาตรการสำหรับแก้ไขปัญหาดังกล่าว

6. การสอบและการประเมินผล

6.1 เนื้อหาสาระของการสอบและการประเมินผลทุกอย่างซึ่งจะมีผลต่อการสำเร็จการศึกษา ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ต้องสะท้อนถึงปรัชญา เจตนารมณ์ และความคาดหวังของหลักสูตรในส่วนที่การสอบและการประเมินผลนั้น ๆ ควรจะตอบสนอง

6.2 เครื่องมือขาดสอบทุกอย่าง กระบวนการสอบ และวิธีตัดสินผล ต้องได้รับความเห็นชอบล่วงหน้าจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทั้งในการสอบคัดเลือก การสอบประจำรายวิชา การสอบเบื้องต้น การสอบประมวลความรู้ การสอบภาษาต่างประเทศและการสอบอื่น ๆ ที่จะมีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนิสิต

7. การบริหารหลักสูตร

7.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะได้รับการแต่งตั้งให้เตรียมการล่วงหน้าประมาณ 1 ปี ก่อนการรับผู้เรียนแต่ละรุ่น โดยเลือกสรรจากบุคคลที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาเอกมาก่อน และพร้อมจะอุทิศ เวลาให้แก่หลักสูตรนี้

7.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะกระตุ้น กำกับ และตรวจสอบให้มาตรการต่าง ๆ ที่กล่าวแล้วในข้อ 1 - 6 ข้างต้น ได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยจะประสานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

7.3 ในการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะยึดถือข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2536 และประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2533 อย่างเคร่งครัด

7.4 จะมีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสัปดาห์ละครั้งโดยปกติ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทุกด้าน เพื่อแก้ไขปัญหาและเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

7.5 การจัดแฟ้มรวบรวม บันทึกการศึกษาและความก้าวหน้าของผู้เรียนตามหลักสูตร (Portfolio)

ภาคนวก ข

คำอธิบายความหมายของ "ยุทธศาสตร์การวิจัย"

คำอธิบายความหมายของ "ยุทธศาสตร์การพัฒนา"

ความหมายอย่างรวบรัดของยุทธศาสตร์การพัฒนา (Development Strategy)

คือ กลวิธีที่จะทำงานพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวัง กลวิธีดังกล่าวมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. การเลือกเป้าหมายปลายทางที่ดี คืออยู่ในวิสัยที่จะบรรลุได้ด้วยทรัพยากรต้นทุนที่มี และเมื่อบรรลุแล้วจะนำไปสู่เป้าหมายอื่น ๆ ที่ดี ซึ่งจะบรรลุได้ต่อไป เพราะในธรรมชาติของ เอกภพ สิ่งหนึ่งย่อมนำไปสู่สิ่งอื่นอีกเสมอ ไม่มีสิ่งใดจบสิ้นในตัวเอง

2. การเลือกวิธีการที่ดี คือใช้เป้าหมายปลายทางที่เหมาะสม เป็นขั้นเป็นตอน และใช้วิธีการบรรลุเป้าหมายทางนั้น ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อรวมทุกขั้นตอนจะบรรลุถึงจุดหมายปลายทาง

3. การกำหนดระบบทำงานที่ดี คือจัดเป็นหน่วยระบบย่อย ๆ ซึ่งทำงานเชื่อมต่อกัน ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยระบบรวม มีการระบุปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของแต่ละหน่วยระบบอย่างเหมาะสม มีกลไกกำกับควบคุมติดตามและปรับแต่งการทำงานอย่างต่อเนื่อง มั่นใจว่าเป็นระบบทำงานที่จะบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ครบถ้วนทุกประการ

ยุทธศาสตร์ (strategy) มีความคาบเกี่ยวกับแผนการทำงาน (plan of action) จนบางครั้งอาจใช้คำเรียกชื่อแทนกันได้ แต่โดยแท้จริงสองอย่างนี้มีลักษณะเด่นต่างกัน ยุทธศาสตร์มีจุดเด่นที่ว่า วิธีการมีความเป็นศาสตร์หรือเป็นศิลป์เหนือกว่าที่เคยรู้กันโดยทั่วไป ส่วนแผนการทำงานมีจุดเด่นที่ว่ามีการกำหนดการเกี่ยวกับเวลา และรายการกิจกรรม ณ เวลาต่าง ๆ อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการประสานกันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังจะเห็นได้ว่ามีคำว่า "การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์" (strategic planning) ซึ่งหมายถึงการวางแผนที่ใช้ยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติการ มิใช่ใช้เพียงวิธีการธรรมดา ๆ

การกำหนดยุทธศาสตร์ เป็นงานทางวิชาการ เป็นงานที่ต้องใช้ความคิด คือคิดวิเคราะห์สภาพเหตุการณ์และเป้าหมายที่จะไปให้ถึง แล้วสังเคราะห์ทฤษฎีและปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างขึ้นเป็นกลวิธีทำงานและอาจต้องตรวจสอบความถูกต้องหรือความเป็นไปได้อีกด้วย เป็นงานคนละขั้นตอนกับการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติหรือดำเนินการ อย่างไรก็ตามผลจากการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติดังกล่าว อาจทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และนำความรู้ใหม่นั้นไปปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ให้ดีขึ้นกว่าเดิม

ตัวอย่างของยุทธศาสตร์ในทางการทหาร เช่น การเลือกที่จะบุกยึดภูเขาสูงหนึ่งก่อนเพื่อนำไปสู่การรุกคืบต่อไปจนชนะข้าศึกในที่สุด และตัวอย่างยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของญี่ปุ่น สิงคโปร์ และอีกหลาย ๆ ประเทศ คือการมุ่งพัฒนาคนให้มีความเข้มแข็งในทุกด้าน เพื่อเป็นกำลังสร้างความเจริญของประเทศ จึงอาจกล่าวได้ว่ายุทธศาสตร์คือ แผนการที่ได้รับการบรรจุสร้างขึ้นด้วยการพิจารณาข้อมูลสภาพการณ์อย่างรอบคอบ เพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

งานพัฒนานั้นมีหลากหลายชนิด และมีระดับความครอบคลุมต่าง ๆ กัน นับตั้งแต่ระดับบุคคลหรือครอบครัว เช่น งานพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและสมาชิกในครอบครัว รายได้ สุขภาพ ความรู้ทักษะการทำงาน ความเฉลียวฉลาดรอบรู้ และอื่น ๆ ไปจนถึงงานพัฒนาระดับชุมชน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรท้องถิ่น และงานพัฒนาระดับประเทศ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ การจัดหมวดหมู่ของงานพัฒนา เช่น จัดเป็นระดับจุลภาคกับระดับมหภาค และภายในแต่ละระดับมี 3 ประเภท คือ ประเภทสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ประเภทแก้ไขสิ่งที่ปัญหา และประเภทดำรงรักษาสิ่งที่ดีงาม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา มีความจำเป็นในการทำงานพัฒนาทุกระดับและทุกประเภท เพราะถ้าขาดยุทธศาสตร์ที่ดี การทำงานพัฒนาอาจไม่บรรลุเป้าหมาย และอาจก่อปัญหาเลวร้ายตามมา ยกแก่การแก้ไขภายหลัง ทั้งยังเป็นการสูญเสียทรัพยากรต้นทุนอย่างเปล่าประโยชน์ กรณีงานพัฒนาระดับมหภาคที่ผิดพลาดเพราะขาดยุทธศาสตร์ที่ดีมีปรากฏทั่วไปในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ส่งผลให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และสุขภาพอนามัย จนเป็นที่วิตกกังวลอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน ส่วนกรณีงานพัฒนาระดับจุลภาคที่ผิดพลาดก็มีให้เห็นโดยทั่วไป เช่น เจ้าของกิจการที่ดำเนินงานโดยขาดยุทธศาสตร์ที่ดี จนต้องมีหนี้สินล้นพ้นตัว และล้มละลาย หรือบุคคลที่สร้างชื่อเสียงและความร่ำรวยของตนด้วยการทำร้ายหรือฉ้อโกงผู้อื่น จนในที่สุดตนเองต้องรับโทษทัณฑ์ เป็นต้น

คำ "ยุทธศาสตร์" ถ้าเปิดดูพจนานุกรมภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จะพบว่ามี ความหมาย เน้นไปทางการทหาร ซึ่งคงจะเป็นความหมายดั้งเดิมของคำนี้ ดังเช่นในภาษาไทยคำ "ยุทธศาสตร์" หมายถึง "วิชาการรบ"^{1/} และในภาษาอังกฤษ คำ "strategy" หมายถึง "The science and art of employing the armed strength of a belligerent to secure the objects of a war,....."^{2/} ซึ่งสังเกตได้ว่าทั้งสองภาษาล้วนกล่าวถึงกิจกรรมของทหารเพื่อเอาชนะข้าศึก อย่างไรก็ตามในปัจจุบันคำยุทธศาสตร์ได้ถูกนำมาใช้ในกิจกรรมฝ่ายพลเรือนมากขึ้น โดยที่นัยของความหมายคล้ายของเดิม คือเน้นที่การเอาชนะคู่แข่ง หรือฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยใช้กลวิธีและเครื่องมือเครื่องใช้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ เช่น คำว่า "ยุทธศาสตร์การตลาด" "ยุทธศาสตร์การต่อรองทางการค้า" "ยุทธศาสตร์การทูต" "ยุทธศาสตร์ การต่างประเทศ" "ยุทธศาสตร์การสื่อสาร" และ "ยุทธศาสตร์การพัฒนา" เป็นต้น

มีประเด็นที่น่าสนใจเกิดตามความหมายในภาษาอังกฤษที่ว่า ยุทธศาสตร์ เป็นทั้งศาสตร์และ ศิลป์ หมายความว่ากลวิธีหรือยุทธวิธีแต่ละอย่างมีความเป็นศาสตร์เพราะถูกบรรจุสร้างขึ้นมาจาก หลักวิชาที่ถูกต้องทางวิทยาศาสตร์ และเมื่อนำไปใช้ทำงานก็พิสูจน์ได้ว่าใช้ได้ผลตามที่คาดหวัง ส่วนที่ ว่าเป็นศิลป์เพราะในขั้นที่คิดสร้างกลวิธีแต่ละอย่างย่อมต้องใช้จินตนาการสร้างสรรค์เข้าช่วย และ การนำกลวิธีอย่างหนึ่งไปใช้จะต้องปรับแต่งให้เหมาะสมกับสภาพด้านจิตใจ ความต้องการ และ ความพร้อมของผู้คนที่เกี่ยวข้อง

1/ ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ ฯ :

สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2526.

2/ G. & C. Merriam Co. Webster's New Collegiate Dictionary. 13th ed. Cambridge, Mass. : H.O. Houghton and Company, 1961.

ถ้าถามว่าการพิจารณาเรื่องยุทธศาสตร์ในที่นี้จะเน้นที่กลวิธีหรือยุทธวิธีซึ่งเป็นแผนการ
พร้อมนาไปปฏิบัติใช้ ? หรือจะเน้นที่หลักวิชาหรือทฤษฎีอันเป็นที่มาของกลวิธีแต่ละอย่าง ? ก็ต้องตอบ
ว่าเน้นที่กลวิธีเป็นสำคัญ โดยที่คำนึงถึงหลักวิชาหรือทฤษฎีมาประกอบ จะไม่เน้นตัวทฤษฎีเป็นอันดับ
แรก เพราะเกรงว่าจะดึงความสนใจให้ติดอยู่กับทฤษฎีจนไปไม่ถึงกลวิธีหรือยุทธวิธีที่จะดำเนินงาน
ด้วยเหตุผลดังกล่าวความหมายอย่างรวบรัดของคำ "ยุทธศาสตร์การพัฒนา" ซึ่งปรากฏในตอนต้น
ของคำอธิบายนี้ จึงเน้นว่าหมายถึง กลวิธีในการทำงานพัฒนา มิใช่ทฤษฎีหรือหลักวิชาในการทำงาน
พัฒนา

ภาคผนวก ค

(โครงร่าง) ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์การังนาค
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(โครงการ)

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนา

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. ชื่อหน่วยงาน

- 1.1 ชื่อเต็ม ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์การพัฒนา
(Center for Study of Development Strategy)
- 1.2 ชื่อย่อ ศศยพ. (CSDS.)

2. การเริ่มดำเนินงาน

เริ่มดำเนินงานตั้งแต่กลางปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นไป

3. สถานภาพและสังกัด

เป็นหน่วยงานที่เริ่มก่อตั้งขึ้นมาใหม่ ในขั้นต้นขึ้นอยู่กับสังกัดการบริหารของคณะสังคมศาสตร์ ต่อเมื่อมีความพร้อมและเหมาะสมจึงค่อยเป็นหน่วยงานเอกเทศเทียบเท่าคณะวิชา

3. ภาระหน้าที่

- จัดประชุมระดับชาติทุก 2 ปี เรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนา
(Organizing biennial national convention on development strategy)
- จัดทำสารคดีหลักวิชาการพัฒนาจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(Creating documentation on development principles from projects according to royal initiatives)
- สร้างสื่อสำหรับเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนา
(Constructing media for dissemination of development strategy)
- ทำการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา
(Conducting research related to development strategy)

5. ำให้การสนับสนุนด้านวิชาการแก่หลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์

การพัฒนา

(Providing academic support to the doctoral program in development strategy)

6. ำให้บริการแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา

(Rendering consultation service related to development strategy)

5. ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

5.1 ปรัชญา เหตุผล และความจำเป็น

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งหมายถึงกลวิธีที่จะทำให้เกิดความสำเร็จแก่ประเทศชาติและประชาชน เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และประมวลไว้เป็นองค์ความรู้ แล้วนำไปสั่งสอน อบรม ถ่ายทอด และเผยแพร่อย่างกว้างขวางในสังคมไทย เพื่อให้ทุกคน ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานพัฒนาระดับต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ ทำางานนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวัง

แต่ในปัจจุบันยังขาดหน่วยงานทำหน้าที่โดยตรงในการศึกษาค้นคว้าและประมวลองค์ความรู้ด้านนี้ คงมีเพียงการกล่าวถึงยุทธศาสตร์พัฒนาตามโอกาสและวาระต่าง ๆ อย่างกระจัดกระจาย ทำให้ขาดองค์ความรู้ที่เป็นปึกแผ่น ยุทธศาสตร์แต่ละอย่างไม่ได้รับการกลั่นกรองหรือตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ยุทธศาสตร์ที่ดี ๆ อาจถูกมองข้าม ขณะที่ยุทธศาสตร์ที่คิดอาจถูกนำมาใช้ ก่อให้เกิดความล่าช้าหรือสูญเสียไปในการดำเนินงานพัฒนา

การจัดให้มีศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์พัฒนาขึ้นในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะเป็นการตั้งต้นที่ดี และเป็นก้าวสำคัญไปสู่การสร้างกระแสความคิดของสังคมไทยเกี่ยวกับการพัฒนา โดยให้ยุทธศาสตร์ที่ถูกต้อง อันจะช่วยให้ประเทศชาติและประชาชนตัดสินใจในงานพัฒนาต่าง ๆ อย่างมั่นใจ และบังเกิดผลที่มั่นคง ไม่ก่อปัญหาให้ต้องแก้ไขในระยะยาว ดังเช่นที่มักเป็นอยู่ในปัจจุบัน

5.2 วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

1. เพื่อเป็นหน่วยรับผิดชอบจัดประชุมระดับชาติทุก 2 ปี เรื่องยุทธศาสตร์การ พัฒนา อันจะก่อให้เกิดการประมวลองค์ความรู้และสร้างกระแสความสนใจ ความตื่นตัวอย่างกว้าง ขวางในสังคมไทย เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาที่ถูกต้อง
2. เพื่อจัดทำสารคดีหลักวิชาการพัฒนาจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราช ดำริ อันจะเป็นแหล่งวิชาการให้ผู้สนใจได้ศึกษา และนำไปปฏิบัติต่อไป
3. เพื่อสร้างสื่อสำหรับเผยแพร่ยุทธศาสตร์การพัฒนา อันจะเป็นเครื่องมือ หรืออุปกรณ์แก่ผู้จะนำไปใช้สอน ใช้เรียน หรือใช้เผยแพร่
4. เพื่อทำการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา อันจะเป็นการ สร้างองค์ความรู้ และตรวจสอบความถูกต้องของแนวความคิดต่าง ๆ
5. เพื่อให้การสนับสนุนด้านวิชาการแก่การสอนการเรียนตามหลักสูตร บริณญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา อันจะทำให้หลักสูตรดังกล่าวมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น
6. เพื่อให้บริการแนะนำปรึกษาและ เผยแพร่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา อันจะช่วยปฏิบัติงานพัฒนาในโครงการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ดำเนินไปด้วยยุทธศาสตร์ที่ ถูกต้อง

6. กำหนดการปฏิบัติงาน

ปฏิบัติงานตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2540 เป็นต้นไป โดยมีแผนระยะ 5 ปี และแผนงานรายปี แผนงานสำหรับระยะ 5 ปีแรก พ.ศ. 2540 - 2544 มีดังนี้

กิจกรรม	2540	2541	2542	2543	2544
1. โครงการประชุมระดับชาติ ฯ	----		----		.....
2. โครงการจัดทำสารคดี ฯ	-----			.....	
3. โครงการสร้างสื่อ ฯ	.....				
4. โครงการค้นคว้าวิจัย ฯ	.....				
5. โครงการสนับสนุนการสอน ฯ		-----			
6. โครงการให้คำแนะนำปรึกษา ฯ		-----			
7. งานบริหารทั่วไป		-----			

เครื่องหมาย ----- แสดงว่ากิจกรรมได้มีการกำหนดแล้ว หรือเป็นการดำเนินงานประจำ
..... แสดงว่ากิจกรรมยังไม่มีกำหนด กำลังจะกำหนดต่อไป

7. บุคลากร

ประกอบด้วย 2 ประเภท คือ

1. บุคลากรประจำของมหาวิทยาลัย อันได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้าง ซึ่งรับเงินเดือนจากงบประมาณประจำของมหาวิทยาลัย
2. บุคลากรพิเศษของศูนย์ ฯ อันได้แก่ นักวิชาการอาวุโส หรือเจ้าหน้าที่เลขานุการหรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งรับเงินเดือนจากเงินรายได้อื่นของศูนย์ ฯ เช่น เงินบริจาค และเงินตามสัญญาว่าจ้างสำหรับแต่ละโครงการ เป็นต้น

บุคลากรประเภทแรกมีลักษณะถาวรหรือกึ่งถาวร และอาจใช้ร่วมกันหรือสับเปลี่ยนกันกับหน่วยงานอื่นของมหาวิทยาลัย ส่วนบุคลากรประเภทหลังมีลักษณะชั่วคราวตามช่วงเวลาของแต่ละโครงการ

8. สถานที่

ใช้สถานที่ตามที่มหาวิทยาลัยจะจัดให้ โดยมีส่วนประกอบการใช้งานดังนี้

1. พื้นที่ปฏิบัติงานของฝ่ายเลขานุการ ประมาณ 25 ตารางเมตร สำหรับวางโต๊ะทำงานของเจ้าหน้าที่ 2 - 3 คน มีชั้นวางพักเอกสารที่รอใช้งานหรือรอส่งต่อ มีที่วางเครื่องใช้สำนักงานเท่าที่จำเป็น
2. ที่นั่งทำงานของฝ่ายอำนวยการ เป็นห้องทำงาน 1 - 2 ห้อง
3. ที่นั่งทำงานของนักวิชาการ เป็นห้องรวมหรือห้องแยกสำหรับ 3 - 10 คน
4. ห้องประชุมขนาดเล็ก นั่งประชุมได้ 5 - 10 คน โดยอาจใช้ร่วมกันกับหน่วยงานอื่นของมหาวิทยาลัย

9. งบประมาณดำเนินการ

มี 2 ส่วน คือ งบประมาณดำเนินการจากงบประมาณของมหาวิทยาลัย ได้แก่ เวลาทำงานของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ คิดเป็นมูลค่าเงินประมาณปีละ 500,000 บาท นอกนั้นเป็นงบประมาณดำเนินการที่มากับโครงการ ซึ่งเป็นเงินจากภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น โครงการประชุมระดับชาติ ปี พ.ศ. 2540 ประมาณ 450,000 บาท และโครงการจัดทำสารคดีหลักวิชาการพัฒนาจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับแรก ปี พ.ศ. 2540 - 2542 พิมพ์ 1,000 เล่ม ประมาณ 600,000 บาท เป็นต้น

ภาคผนวก ง

(ร่างโครงการ) การประชุมระดับชาติ ครั้งที่ 1

เรื่อง ยุทธศาสตร์การटना

(ร่างโครงการ)

การประชุมระดับชาติ ครั้งที่ 1

เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนา

(First National convention on Development Strategy)

จัดโดย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ณ ดิگสันติามตรี ทาเนียบรรุบาล วันที่ 24 - 25 พฤศจิกายน 2540

1. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานพัฒนาทั้งหลาย ย่อมต้องใช้ยุทธศาสตร์ที่ดีจึงจะบรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวังและไม่เกิดผลข้างเคียงในทางเสียหาย แต่ยุทธศาสตร์ที่ดีเหล่านั้นอาจยังไม่เป็นที่ล่วงรู้โดยผู้ซึ่งประสงค์จะนำไปใช้แม้จะเป็นที่ทราบโดยผู้อื่นแล้วก็ตาม หรืออาจมียุทธศาสตร์บางประการที่ไม่มีใครทราบมาก่อน จำเป็นต้องทำการค้นคว้าวิจัยให้แน่ชัด

การประชุมระดับชาติซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะจัดขึ้นทุกปี วนปี โดยปีนี้เป็นปีแรกนั้น จะเป็นการระดมข้อเขียนเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา นำมาเสนอต่อผู้เข้าประชุมซึ่งส่วนใหญ่เป็นบุคลากรระดับสูงมีหน้าที่วางแผนและกำกับควบคุมการดำเนินงานในหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนนักวิชาการที่สนใจ เพื่อจะได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์แก่กันแล้วสรุปเลือกสรรยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับลักษณะงานของแต่ละคนนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป พร้อมกันนั้นผู้เข้าประชุมจะได้เสนอแนะแนวทางการค้นคว้าวิจัยและการเปิดสอนหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกำลังเตรียมจะดำเนินการในอนาคตด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการประชุม

1. เพื่อระดมข้อเขียนเชิงวิชาการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อนำมาประมวลพิมพ์ไว้ในเล่มเดียว เป็นการเริ่มต้นสร้างแหล่งความรู้ด้านนี้
2. เพื่อปลูกเร้ากระแสความสนใจในสังคมไทย เกี่ยวกับการพัฒนาโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่ถูกต้อง และหลีกเลี่ยงการใช้ยุทธศาสตร์ที่ผิด
3. เพื่อแสวงหาแนวทางการค้นคว้าวิจัยและการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะดำเนินการในอนาคต

3. วิธีดำเนินการประชุม

เป็นการประชุม 2 วัน โดยวันแรกเป็นการนำเสนอบทความเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนา
ด้านต่าง ๆ จำนวนประมาณ 30 บทความ ใช้วิธีประชุมรวมทั้งวัน ผู้เขียนบทความจะนำเสนอ
บทความละประมาณ 10 นาที โดยที่บทความเหล่านี้ได้จัดพิมพ์เป็นเล่มแจกแก่ผู้เข้าประชุมในแฟ้ม
ที่ได้รับจากโต๊ะลงทะเบียนตอนเช้าวันประชุม ส่วนวันที่สอง ช่วงแรกของภาคเช้าเป็นการประชุม
รวมเพื่อฟังคำปราศรัยจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และเพื่อกำหนดแนวทางการประชุมกลุ่ม ช่วง
หลังของภาคเช้า และช่วงแรกของภาคบ่าย เป็นการประชุมกลุ่ม แบ่งกลุ่มตามลักษณะเนื้อหาสาระ
และความสนใจของผู้เข้าประชุม ช่วงหลังของภาคบ่าย เป็นการสรุปผลประชุม และพิธีปิดการ
ประชุม

4. สถานที่ประชุม

ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม

5. กำหนดวันประชุม

วันจันทร์ และวันอังคารที่ 24 - 25 พฤศจิกายน 2540

6. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้น 450,000 บาท ซึ่งจะได้จากการบริจาคสนับสนุนโดยภาคเอกชน
ผู้มีจิตศรัทธา เพื่อใช้จ่ายตามรายการดังนี้

1. ค่าตอบแทนวิทยากรผู้เขียนและเสนอบทความ ประมาณ 30 เรื่อง	60,000 บาท
2. ค่าจัดพิมพ์เอกสารประมวลบทความยุทธศาสตร์การพัฒนาและอื่น ๆ	100,000 บาท
3. ค่าดำเนินการประชุม 150 คน 2 วัน	25,000 บาท
4. ค่าจัดพิมพ์รายงานหลังการประชุม	20,000 บาท
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามความจำเป็น	20,000 บาท
รวม	450,000 บาท

7. ผู้เข้าประชุม

ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลต่อไปนี้

1. ผู้เขียนและเสนอบทความ	30	คน
2. บุคลากรระดับวางแผนและบริหารของหน่วยงานต่าง ๆ	100	คน
3. อาจารย์และบุคลากรผู้จัดการประชุม	20	คน

8. ผลที่คาดหวัง

คาดหวังว่าการประชุมจะบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้ง 3 ประการ ที่กล่าวข้างต้น ดังนี้

1. จะได้หนังสือประมวลยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งรวมเอาข้อเขียนบทความของวิทยากร ประมาณ 30 เรื่อง
2. จะได้กระแสความสนใจของสังคมไทยเพิ่มขึ้นในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ถูกต้อง และหลีกเลี่ยงยุทธศาสตร์ที่ผิด โดยเริ่มต้นกระแสดังกล่าวที่หน่วยงานของผู้เข้าประชุม
3. จะได้แนวทางการค้นคว้าวิจัย และการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะดำเนินการในอนาคต